

KODUVALD

OKTOOBER 2008

Saue valla sõnumileht

Nr 9 (181) TASUTA

Kohalik omavalitsus on kogukonna õigus ennast ise valitseda

Järgmine aasta tuleb kogu Eestile raske aasta. Majanduslik surutis mõjutab nii iga vallaelaniku kui ka valla ja riigi rahakotti.

Kindlasti on iga inimese peast läbi käinud mõte, mis see vald siis ikkagi on ja kuidas on ta seotud Eesti riigiga. Ja loodetavasti olete endalt küsinud, kuidas ma saan raskel ajal oma kogukonna arengule kaasa aidata?

Kas riik ja kohalik omavalitsus on üks ja seesama?

Küsimus on esmapilgul absurdne, sest loomulikult ei ole linn või vald iseseisev vürstiriik, vaid Eesti Vabariigi osa. Seega tuleb küsimust täpsustada ja küsida: missugune on kohaliku omavalitsuse ja riigi keskvalitsuse- Riigikogu ja Vabariigi Valitsuse- omavaheline suhe?

Demokraatlikes riikides, ja Eesti on kahtlemata demokraatlik riik, ei ole kogu võim koondunud ühele keskele tasandile. Demokraatia põhimõte eeldab, et võim on hajutatud ning kohalikel kogukondadel on õigus oma elu üle otsustada. Meie põhiseadus sätestab, et Eesti kohalikud omavalitsused on autonoomsed, st rahva keeles öelduna saavad nad otsustada kõiki kohaliku kogukonda puudutavaid küsimusi iseseisvalt. Sama põhimõte on omaks võetud kogu Euroopas.

Kohalik omavalitsus on kogukonna õigus ennast ise valitseda

Piltlikult ei saa valitsus või minister tulla ja käskida valda remontida ühte või teist teed ning kehtestada mingit planeeringut või maksta kõrgemaid sotsiaaltoetusi. Kohaliku tähtsusega küsimusi saab demokraatlikus riigis otsustada üksnes vallarahva poolt valitud volikogu. Riigikogu saab teatud ulatuses ette kirjutada, kuidas vald mõnda ülesannet täitma peab - näiteks kohustab jäätmeseadus kohaliku omavalitsust sisse viima korraldatud jäätmevedu jne.

Nii nagu riik ei saa tulla otsustama

kohaliku elu küsimusi, nii ei saa kohalik omavalitsus hakata lahendama riigi ülesandeid, näiteks hakata pensionite väljamaksmist korraldama või riigimaanteed hooldama.

Tõsi on, et vald võib toetada riigi ülesannete osutamist vallas. Saue vald toetab politsei töökorraldust pakkudes neile ruume ning suvel osteti näiteks politseile tööks vajalik alkomeeter. Samuti toetab vald meie perearste. See on aga eeskätt toetav tegevus ja seda teeb vald seepärast, et vastav teenus oleks üldse meie vallas kättesaadav. Tegelikult peaks neid riik finantseerima.

Kohalik omavalitsus on riigi osa ja kuigi koos tegutsetakse ühe eesmärgi, parema Eesti nimel, on mõlemal tasandil omad ülesanded ja oma rahakott.

Näited riigi keskvalitsuse ülesannetest: kaitse- ja välisküsimused, politsei ja turvalisus, tervishoid, päästeteenistuse korraldamine, pensionite väljamaksmine, riigiteede korrashoid.

Näited kohaliku omavalitsuse ülesannetest: lasteaiad, põhi- ja keskkoolid, sotsiaalabi, sotsiaalteenused, kohalike teede korrashoid, heakord ja haljastus, jäätmehooldus, territooriumiplaneerimine, noorsootöö, kohaliku kultuuri ja seltsielu toetamine.

Valla põhiline sissetulek on üksikisiku tulumaks

Euroopaliku põhimõtte kohaselt on riigieelarve ja kohaliku omavalitsuse eelarved lahutatud. Riigieelarve kinnitab Riigikogu ja kohaliku eelarve vallavolikogu. Saue valla põhiline sissetulekuallikas (üle 80% eelarvest) moodustab üksikisiku tulumaks.

Kohalikule omavalitsusele laekub vastavalt tulumaksuseadusele 11,9% isiku brutotulust, st näiteks kui Teie brutopalk

on 10 000 krooni kuus, siis kohalik omavalitsuse eelarvesse laekub sellest 1190 krooni kuus.

Selle valemiga järgi on lihtne arvutada kui palju igaüks meist vallaelarve jaoks panustab. Näiteks 10 000 brutopalgaga vallaelanik tasub vallaelarvesse aasta jooksul kokku 14 280 krooni ja 20 000-kroonise brutopalgaga vallaelanik 28 560 krooni. Üksikisiku tulumaksu arvestatakse eelmise aasta 31. detsembri 2007 seisuga vallas registreerunute põhjal, kui registreerite ennast vallaelanikuks näiteks 2. jaanuarist 2008, siis hakkab Teie tulumaks vallale laekuma alles alates 2010. aastast.

Lisaks tulumaksule laekub kohaliku omavalitsuse eelarvesse riigieelarvest eraldatav raha õpetajate ja haridusõpetajate palkadeks, kohalike teede remondiks 10% kütuseaktsiisist jms, saaste- ja keskkonnatasud, kuid need on võrreldes tulumaksuga väiksemad summad ja nende laekumise suurust ei saa vald mõjutada.

Nõuda saavad need, kes ise valla arengusse panustavad

Nagu eelpool öeldud, siis valla rahakott sõltub lõviosas vallaelanikest. Saue vald soovib elanikele pakkuda häid ja kogukonna ootustele vastavaid avalikke teenuseid- olgu selleks siis korras teed, hea haridus, kõiki abivajajaid arvestav sotsiaalhoolekanne, ühistransport, veevarustus- ja kanalisatsioon, puhas ja heakorrastatud vald. Kuid eesõigus midagi vallalt nõuda ja ka eesõigus saada, on ikka nendel, kes on ennast ka valda ametlikult elama registreerinud.

Järgmine aasta tuleb raske. Ühiselt suudame selle üle elada ja seejuures ellu viia kõigile kasu toovad investeerimisprojektid.

**MIKK LÖHMUS
ABIVALLAVANEM-ARENDUSNÕUNIK**

REGISTREERI ENNAST VALLAELANIKUKS

• ELUKOHATEATE VÕIB
TÄITA KOHAPEAL
VALLAMAJAS

• TÄIDETUD AVALDUSE
VÕIB SAATA POSTIGA
VALLAMAJJA

• AVALDUST ON
VÕIMALIK TEHA KA
E-TEENUSTE VAHENDUSEL
INTERNETIAADRESSIL
WWW.EESTI.EE

SOOVI KORRAL VÕTKE
ÜHENDUST JA TULEME TEIE
AVALDUSELE ISE JÄRELE :)

KUI TEIL ON KÜSIMUSI,
SIIS PALUN JULGESTI
ÜHENDUST VÕTTA
TELEFONI 6541158 VÕI
E-POSTI AADRESSIL
MIKK.LOHMUS@SAUEVALD.EE

SAUE VALLAVALITSUS
LOOSIB IGA KUU LÖPUS
VALLAELANIKUKS
REGISTREERUNUTE VAHEL
VÄLJA 5 LAAGRI UJULA
10 KORRA PÄÄSET.

AASTA LÖPUS LOOSITAKSE
KÕIGI KAMPAANIA JOOKSUL
VALDA REGISTREERUNUTE
VAHEL VÄLJA
SUVINE PUHKUSEREIS

OHTLIKE JÄÄTMETE ja VANAREHVIDE KOGUMISRING LAUPÄEVAL, 8. novembril 2008

Laagri alevikus võetakse ohtlikke jäätmeid ja vanarehve vastu Kuuse tn vana katlamaja juures kell 09.00-12.00.

Jäätmebussi ja rehvikogumisauto sõidugraafik

Saabumine Lahkumine

08.30	08.45	Alliku küla, Koidu elurajoon, Koidu põik ja Koidu tn ristmik
09.30	09.45	Vatsla küla, Kodasema ja Vatsla tee nurk
10.30	10.45	Kiia küla, korvpalliväljak
11.30	11.45	Vanamõisa küla, Rõika tn
12.30	12.45	Valingu küla, Suurekivi elurajooni sissesõit
13.30	13.45	Jõgisoo küla, Lõokese tn
15.00	15.30	Ääsmäe küla, koolimaja teadetetahvi juures

Saabumine Lahkumine

09.00	09.15	Alliku küla, Kotka ja Kauri tee ristmik
10.00	10.15	Hüüru küla, Hüüru mõis
11.00	11.15	Alliku küla, seltsimaja juures
12.00	12.15	Vanamõisa küla, Männivälja eluraj
13.00	13.15	Aila küla, külakeskus
14.30	14.45	Tuula küla, korterelamud
16.00	16.15	Maidla küla, keskuse bussipeatus

PALUN OLGE TÄPSED, KUNA VALD SUUR JA GRAAFIK TIHE, SIIS EI SAA JÄÄTMEBUSS EGA REHVIAUTO
ETTENÄHTUD KELLAJAST KAUEM PEATUDA: OLGE PALUN VARAKULT KOHAL!

Ohtlikud jäätmed on patareid, akud, vanad värvid, lahustid ja õlid, ravimid, päevavalguslambid, elavhõbedaga kraadiklaasid, tundmatud või mittevajalikud kemikaalid jms. Igalt eraisikult võetakse vastu kuni 8 sõiduauto vanarehvi.

Kõik kogumispäeval tekkinud operatiivsete küsimuste korral (auto ei jõua õigeks ajaks kohale vms) võib pöörduda 53407008 (Indrek Brandmeister) või 5119343 (Mikk Lõhmus)

Kõik ohtlike jäätmete kogumisringiga seotud üldised küsimused esitada keskkonnaspetsialist Kati Oolo'le, telefon 6541152, e-post kati.oolo@sauvald.ee või abivallavanem-arendusnõunik Mikk Lõhmusele, mikk.lohmus@sauvald.ee

Saue Vallavolikogus 25. septembril

AS K-Projekt informeeris volikogu Topi liiklussõlmest ja liikluskorralduste lahendustest Tallinna piirist kuni Kanama tee ristini

Anti luba sõlmida koostöökokkulepe munitsipaalhuvihariduse alal Saue linnaga, millega reguleeritakse omavalitsuste suhteid munitsipaalhuvikoolide tegevuskulude katmises osalemisel, kui õpilane, kes elab ühe omavalitsuse territooriumil, õpib teise omavalitsuse huvikoolis.

Anti luba Saue Vallavalitsusele hankelpeingu sõlmimiseks koolibussiliinide teenindamiseks.

Anti nõusolek Tooma I kinnistu koormamiseks isikliku kasutusõigusega, sisuks on õigus ehitada ning omada koormataval kinnistul 0,4 kV elektri- maakaabelliini, seda rekonstrueerida, remontida, hooldada ja likvideerida

Tunnistati osaliselt kehtetuks Saue Vallavolikogu 28. septembri 2006 otsusega nr 085 kehtestatud Saue valla Hüüru küla Suurevälja 3 kinnistu detailplaneering

Abivallavanem-arendusnõunik Mikk Lõhmus informeeris Saue valla arengukava muutmisest

Toimus 2008. aasta Saue valla lisaeelarve esimene lugemine. Saue valla 2008 aasta eelarve muudatuse ja lisaeelarve koostamise vajadus on tingitud täiendavate tulude eelarvesse lülitamisest ja täiendavatest kuludest. Saue valla 2008 aasta lisaeelarve maht on 8 306 424 krooni. Lisaeelarve on tutvumiseks Saue valla veebilehel.

Revisjonkomisjoni esimees Rein Riga tutvustas komisjoni tööplaani

Koolibussiteenuse riigihanke võitjad selgunud

Vallavolikogu istungil anti vallavalitsusele luba sõlmida koolibussiteenuse lepingud kahe firmaga: Ääsmäe koolibussiliini hakkab teenindama AS MTG ning Laagri ja Saue liini AS Harjumaa Liinid.

Teenindajad selgusid riigihanke tulemusena. Mõlemale liinile laekus kolm pakkujat, samas Ääsmäe liinide osas võttis üks pakkuja oma osaluse tagasi.

Teenuse maksumuseks on 28 krooni/km Laagri-Saue liinil ja 42 krooni/km Ääsmäe liinil. Leping sõlmitakse perioodiks 01.10.2008-30.06.2011 ja see finantseeritakse vallaeelarvest.

Vallavolikogus tõusetus ka küsimus, kas vabade kohtade olemasolul võivad transporditeenust kasutada ka kohalikud külaelanikud ja leiti, et arvestades ühistranspordi üldist olukorda vallas, on see lubatud, aga tingimuseks on see, et eelkõige oleks tagatud koht kooli minevale lapsele.

Kui lastel või lastevanematel esineb koolibussiga seoses probleeme, näiteks ei jõua buss õigeaegselt peatusesse või jääb üldse vahele, on mõni mure bussijuhtidega seoses, siis sellest peaks teada andma kultuuri- ja haridusnõunikule Liivi Prinkile telefonil 654 1154.

MÕTISKLUUS: Hea Rootsi aeg...

Idüll siin Maarjamaal on otsa saanud. Tarbimisorgia, mida näiliselt odavate laenudega kütsid üles Rootsi onudele mahamüüdud pangad, on asendumas pohmelliga.

Kui viinauim lahtub peast ühe päevaga, siis pikaajalise laenu pohmell kestab aastakümneid.

Kui pea hakkab selginema, ilmneb, et mingis tuhinas on noor keskklass ostnud endale tegelikult väärtusest tunduvalt kallimad *gyproc*majad keset lagedat põldu, kus lisaks lõõtsuvale tuulele ja liigveele puuduvad asfaltteed, veetorudest ei tule vett ja solgitorud puuduvad hoopiski. Tavaliselt sellistes uusrajoonides puudub ühistransport ning töölkäimiseks ja laste kooli, huvikooli ja trennivimiseks peab peres olema kaks autot, üks neist kindlasti dziip

Enamasti ilmneb, et lähedalasivas vallakeskuses napib lasteaiakohti, kool ei mahuta kaugeltki kõiki soovijaid ning spordiväljakutest ja ujulatest pole kuulda midagi.

Kui nüüd värske kinnistuomanik loeb tähelepanelikult oma ostu-müügilepingut, tutvub veelkord pangalaenu ja auto liisingulepingutega, märkab ta, et Rootsi pangahärrad ei ole kaugeltki nii head onud, kui tundus. Kõik nn. "odavad laenud" on seotud Eesti kommertsbankade baasintressiks kujunenud kuue kuu EURIBORiga, mis on Euroopa pankadevaheline üleööintress ning millele lisandub veel panga enda kasumimarginaal. EURIBOR on viimase kolme aastaga tõusnud 2,19%-lt 5,29%-ni, mis tähendab seda, et laenu kuumaksed tõusevad tunduvalt. Kui uskuda Eesti Tarbijakaitse Liidu veebiväljaandes avaldatud SEB Panga juhataste liikme Riho Undi arvamust, tähendab laenajale Euribori tõus 1 protsendipunkti võrra kuumakse suure-

nemist 1000 krooni võrra. Kuna eluase on Eesti inimese suurim kuluallikas, siis on tuhanded pered sunnitud oma tarbimisharjumusi kardinaalselt korrigeerima.

Eesti Vabariigi algul ütles ühes teleesinemises tollane peaminister Mart Laar, et peame asuma pankade likviidsust likvideerima. Tundub, et Mardi unistused on täitumas ning rahamaailma alustalad kõiguvad tugevasti.

Üks erakond kuulutas, et viib Eesti viie Euroopa rikkaima riigi hulka. Enamus noori *gyproc*majade omanikke on selle erakonna kirglikud toetajad ja selles pole midagi laiduväärset. Kes ei ihkaks olla rikas ja ilus! Sama erakonna deviis on - "vähem riiki" ja nii ongi kogu Eesti tööstus, kaubandus ja teenindussfäär välismaalastele maha müüdnud, tööpingid vanarauaks viidud ja eestlased muudetud lakeideks väliskapitalile kuuluvates pankades, ärikettides, hotellides, ravimifirmades, ajalehetoimetustes ja tööstusettevõtetes.

Pürgides Euroopa viie rikkama riigi hulka on loomulikult soliidne saada ka vastavat palka. Meeldiv on see, et viimase viie aasta jooksul on Eesti keskmine palk kasvanud kahekordseks, häiriv aga see, et sellele vastavad ei ole olnud töö kvaliteet ja tootlikkus. Eriti andis see tunda just elamuehituses, kuhu alusetult kõrgekruvitud hinnad ning madalad kvaliteedinõuded lausa meelitasid igat liiki haltuurategijaid. Tulemuseks on vett läbilaskvad katused, valestipalgaldatud soojustus, unustatud hüdroisolatsioon, pesuruumide valed põrandakalded ja sada muud häirivat ehitusviga. Vaesed majaomanikud peavad lõputuid vaidlusi ehitusettevõtjatega, kui on veel kellega rääkida. Paljud libaettevõtjad on aga rahumeelses oma libafirmad likvideerinud, varad ümberkantunud ja peavad peenikest naeru Hispaania päikeserannikul.

Palgasurve ehituses kruvis palku ka teistes majandusharudes ning see juba

Rootsi onudele ei meeldi. Rootslastele mahamüüdud firmad on järjest oma tegevused lõpetanud ning jätnud tänavale sadu töötuid kangruid, metsa- ja saeveskitöölisi, keevitajaid ja õmblejaid. Karta on, et tõsisem vallandamiste laine alles tuleb ning see ei jäta puudutamata ka müügi- ja ärijuhte, projekteerijaid, insenere ja igat sorti valgekraesid. Annaks jumal, et see ei riivaks noori eluaseme-laenu võtjaid, kes on oma perele ehitatud majad Rootsi pankadele panti pannud. Küll aga räägivad pangad üha valjuhäälselt hapuksläinud laenude osakaalu kasvust kogu laenuportfellis ning karta on sadade hüpoteekide haamri alla minemist

Pangaonudel puudub igasugune kohustus ja soov tegeleda heategevusega. Nende eesmärk on võimalikult kõrget kasumit teenida ja see Eestist kiiresti välja vedada.

Milline oleks siis väljapääs taolisest nutusest seisust? Juba kostab hüüdeid – rohkem riiki! Maakeelde ümberpanduna tähendab see seda, et riik peaks maksumaksja rahast raskustesse sattunud laenajate intressikoormuse kinni maksma või seda vähemalt leevendama. Raske uskuda, et eelarveõitlusest väsinud valitsus julgeks sellisest ettepanekust isegi und näha ja nii leiab veelkord kinnitust tõsiasi – uppaja päästmine on uppaja enda asi.

Valitsuse ja kohalike omavalitsuste missioon praeguse majanduslanguse olukorras peaks olema uusi töökohti loova tööstuse igakülgne toetamine ja teadusmahuka ning ekspordile suunatud tegevuse stimuleerimine. Siin oleks tõesti rohkem riiki tarvis.

Seni aga, kuni riiki ei ole, kehtib meil hea Rootsi aeg.

**MÕÖDUKA OPTIMISMIGA
MATI TARTU, VALLAVANEM**

Tugevdati koostöölepingut Soome sõprusvallaga

Teatavasti on igal Eestimaa vallal oma sõprusvallad mujal maailmas, kellega vahetatakse kogemusi ja aidatakse üksteist. Saue vallal on sõprusvallaks üle lahe Soomes olev Pornaiste vald.

Saue valla delegatsioon eesotsas vallavanem Mati Tartu, sotsiaalnõunik Mare Jallai, haridus- ja kultuurinõunik Liivi Prink ja volikogu liige ning Hüüru küla-vanem Arnold Õispuu käisid Pornaiste valla kutsel 20-21. septembril kaemas sõprusvalla tegemisi ja sealtkandi mehekuulsa kirjaniku Mika Valtari, 100-aastase sünnipäeva tähistamisel.

Laupäeva varahommikul laevaga Helsingisse jõudes, ootas seal juba naeratav Pornaiste vallavanem Hannu, kes oli meile vastu tulnud oma autoga. Helsingis oli ilm küll kergelt vihmane, aga mida lähemale jõudsime Pornaiste vallale, seda ilusamaks muutus sügisilm ja päike tuli välja. Päevaplaan oli juba varem paika pandud ja kokku lepitud, siis oli hea kohe asuda tegusate asjade kallale. Olles sõõnud lõunat Pornaiste Golfikeskuses, kuulasime vallaarhitekti

nagemust ja tegevust valla reovee probleemide lahendamisel ja uute trasside ning elamukruntide loomisel. Kuulasime ka valla arenguplaanidest ja sotsiaalvaldkonna tegevusi.

Tema järel esines meile Pornaiste vallavanem, kes väga elavalt ja optimistlikult esitles oma nägemust ja plaane valla arendamisel ja töökohtade juurde loomisel. Vald arendab ka kinnisvara, saades sellega endale juurde vallakassat täitvat maksumaksjaid.

Päeva tähtsaim sündmus oli ikkagi Saue valla ja Pornaiste valla ühise koostöölepingu uuendamine ja allakirjutamine. Muidugi oli meil meeles endine vallavanem-tore, lahke ja alati tegus olnud Erki Pesonen. Meenusime teda hetkelise leinaseisakuga tema haua peal Pornaiste surnuaial ja aetasime ka sinna lillesülemi.

Majutati meid ilusas ja vanas Soome linnas nimega Porvoo. Õhtusöögi lauas oli elav ja tore jutuaamine kahe valla koostöö võimalustest ja maailma probleemidest.

Pühapäeva hommikus ilusas päikesepaistes ootas meid giid, kes tutvustas meile Porvoo vanalinna ja rääkis aja-

lugu. Porvoost sõitsime Pornaiste valla kultuurimajja, kus toimus kuulsa Soome kirjaniku- Mika Valtari 100-aastane juubel. Saal oli rahvast täis ja kohal olid ka tema tütar ja tütre tütar. Mika Valtarit mäletati kui Soome suurt ja pühendunud kirjanikku, kes oli sõltumatu ja elas üle ka sõjaaja ning on seda kajastanud oma raamatutes. Eriti meeldiv oli vaadata koolilaste laulmist ja kandlemängu-ansambli esinemist ning ka paljusid ettekandjaid, kes tõid oma sõnavõttudes esile palju erinevaid etappe ja mälestusi Mika Valtari elust ja tegemistest. Pärast poolteist tundi kestnud tseremooniat oli pidulik kohvijoomine ja tegime ka ilusa ühispidi meie delegatsioonist koos Pornaiste valla juhtidega.

Ja oligi aeg asuda tagasiteele Helsingisse, kus ootas meid laev, mis tõi meid taas koju. Kokkuvõttes tahan öelda, et oli tegus ja tõine nädalavahetus, mille tulemusena mõlemad sõprusvallad said teineteiselt palju positiivset ainet koostöö arendamiseks.

**HÜÜRU KÜLAVANEM
ARNOLD ÕISPUU**

Uus töötaja Saue Vallavalitsuses- keskkonnaspetsialist Kati Oolo

Saue Vallavalitsusega olen seotud juba alates 1. augustist 2008, mil asusin teenistusvälise töötajana antud asu-

tusse tööle. Töö oli peamiselt seotud arengukava ja selle uuendamisega.

Olles viibinud kaks kuud nii sõbralikus ja töökas kollektiivis, avanes mul võimalus kandideerida vabanevad keskkonnaspetsialisti ametikohale ja alates 1. oktoobrist 2008 püüan anda endast kõik, et keskkond meie ümber oleks võimalikult puhas ja elujõuline.

Peagi lõpetan Tallinna Ülikooli Riigiteaduste Instituudi haldusjuhtimise eriala, kõrvalerialaks valisin õiguse. Praktika teostas Harju Maavalitsuse Arenguosakonna Regionaalse arengu talituses. Kui võimalused avarduvad, siis kindlasti täiendan end ja lähen antud valdkonda edasi õppima.

Ääsmäel räägiti jäätmekäitlusest

Käesoleval suvel esitas jäätmekäitusfirma Infokaitseüsteemide OÜ Harjumaa Keskkonnateenistusele taotluse jäätmeloa saamiseks, eesmärgiks jäätmete (peamiselt infokandjate ja paberi käitlemine, aga ka konfiskeeritud alkoholi hävitamine) käitlemiseks Ääsmäel Mõisa tee ääres Kuristu kinnistul.

Vallavalitsuse soovil peatas Harjumaa Keskkonnateenistus jäätmeloa menetluse, kuni firma saab nimetatud kinnistul asuvate hoonete kastusele võtuks vajaliku ehitusloa ja kasutusloa. Ääsmäe külakogu omalt poolt soovis antud tegevuste osas keskkonnamõtjude hindamise algatamist.

1. oktoobril toimus vallavalitsuse soovitusel Ääsmäel koosolek, kus üle 50 inimese kuulas Infokaitseüsteemide OÜ selgitusi ja sai esitada ka omalt poolt küsimusi.

Vallavalitsus otsustab antud kinnistul keskkonnamõtjude hindamise algatamise või algatamata jätmise pärast seda, kui Infokaitseüsteemide OÜ esitab vallale kõikidele normidele vastava ehitusprojekti.

Üksnes paberi purustamises seisneva tegevuse keskkonnamõtjused on olemasolevate andmete põhjal minimaalsed, samas on hetkel lõpuni selgusetu, mis suguste jäätmetega firma soovib lõpuks Ääsmäel toimetama hakata. Seetõttu ongi mõjude hindamise algatamine/algatamata jätmise otsustamine võimalik pärast nõuetekohaselt koostatud projekti analüüsi.

Infokaitseüsteemide OÜ-ga seonduvad dokumendid on avaldatud ka valla kodulehekülje keskkonnarubriigis.

MIKK LÖHMUS
ABIVALLAVANEM-ARENDUSNÕUNIK

DETAILPLANEERINGUTE AVALIK VÄLJAPANEK

Saue Vallavalitsus teatab, et kuni **23. oktoobrini 2008** kella 8.00-16.30-ni (kolmapäeviti kuni 18.30-ni ja reedeti kella 14.00-ni) toimub Saue valla-majas, Veskitammi 4: **Maidla küla Haraka kinnistu** (katastritunnusega 72704:002:0483) detailplaneeringu avalik väljapanek. Detailplaneeringu koostamise eesmärgiks on kinnistule suurusega 3,1 ha puuetega lastele elamukompleksi rajamine. Detailplaneeringuga soovitakse ehitusõigust nelja hoone rajamiseks. Hoonete lubatud suurim kõrgus on kuni 9,0 m.

Saue Vallavalitsus teatab, et kuni **20. oktoobrini 2008** kella 8.00-16.30-ni (kolmapäeviti kuni 18.30-ni ja reedeti kella 14.00-ni) toimub Saue vallama-

jas, Veskitammi 4: **Jõgisoo küla Untaugu maaüksuse** (katastritunnusega 72703:002:0132) detailplaneeringu avalik väljapanek. Detailplaneeringu koostamise eesmärgiks on maaüksuse pindalaga 4,62 ha maasihtotstarbe osaline muutmine elamumaaks, maaüksuse jagamine kaheks väikeelamukrundiks ja ehitusõiguse seadmine ühe ühekorteriga väikeelamu rajamiseks ning moodustatavatele kruntidele juurdepääsutee ja tehnovõrkudega varustamise lahendamine. Planeeritava elamukrundid on 3,6 ha ja 1,0 ha. Elamu lubatud suurim kõrgus on kuni 10,0 m ja abihoonel 5,0 m.

Saue Vallavalitsus teatab, et kuni **27. oktoobrini 2008** kella 8.00-16.30-ni (kolmapäeviti kuni 18.30-ni ja reedeti

kella 14.00-ni) toimub Saue valla-majas, Veskitammi 4: **Alliku küla Põlde I kinnistu** (katastritunnusega 72701:002:0838) detailplaneeringu avalik väljapanek. Detailplaneeringu koostamise eesmärgiks on jagada olemasolev kinnistu, suurusega 0,77 ha kolmeks väikelamu krundiks, seada ehitusõigus kolme ühekorteriga väikeelamu rajamiseks ning kruntidele juurdepääsuteede ja tehnovõrkudega varustamise lahendamine. Planeeritavad elamukrundid on 2083-2204 m². Elamute lubatud suurim kõrgus on kuni 9,0 m ja abihoonel kuni 5,0 m.

Lähemat informatsiooni saab planeeringute spetsialistilt Maili Metsaotsalt 654 1157

SAUE VALLA

DETAILPLANEERINGUD

SEPTEMBER 2008

Saue valla territooriumil septembris 2008 on algatatud järgmised detailplaneeringud:

Saue Vallavalitsuse 02.09.2008 korraldusega nr 551 algatati **Ääsmäe küla** Mäe maaüksusel (katastritunnusega 72704:002:0505) detailplaneeringu koostamine. Detailplaneeringu koostamise eesmärgiks on maaüksuse kruntimine, elamumaa sihtotstarbega katastriüksuse moodustamine ja ehitusõiguse seadmine ühe ühekorteriga väikeelamu rajamiseks ning juurdepääsutee ja tehnovõrkudega varustamise lahendamine. Väikeelamu krundi minimaalseks suuruseks võib ette näha alates 1,0 ha. Planeeritava maa-ala suurus on 26,45 ha.

Saue Vallavalitsuse 09.09.2008 korraldusega nr 586 algatati **Tagametsa küla** Kriivi 3 (katastritunnusega 72704:001:0197) ja Kriivi 4 (katastritunnusega 72704:001:0198) kinnistute detailplaneeringu koostamine. Detailpla-

neeringu koostamise eesmärgiks on kinnistute kruntimine, ehitusõiguse seadmine ühekorteriga väikeelamute rajamiseks ning juurdepääsuteede ja tehnovõrkudega varustamise lahendamine. Väikeelamu krundi minimaalseks suuruseks võib ette näha 5000 m². Planeeritava maa-ala suurus on 2,52 ha.

Saue Vallavalitsuse 23.09.2008 korraldusega nr 641 algatati **Hüüru küla** Jõeääre 3 kinnistul (katastritunnusega 72701:001:0181) detailplaneeringu koostamine. Detailplaneeringu koostamise eesmärgiks on elamumaa sihtotstarbega katastriüksuse moodustamine ja ehitusõiguse seadmine ühe ühekorteriga väikeelamu rajamiseks. Planeeritava maa-ala suuruseks on 6394 m².

Saue Vallavalitsuse 30.09.2008 korraldusega nr 662 algatati **Kiia külas** Kuusiku kinnistul (katastritunnusega 72701:002:0064) detailplaneeringu koostamine. Detailplaneeringu koostamise eesmärgiks on kinnistu kruntimine,

ehitusõiguse seadmine väikeelamute rajamiseks ning juurdepääsuteede ja tehnovõrkudega varustamise lahendamine. Planeeritava maa-ala suuruseks on 5913 m².

Saue valla territooriumil septembris 2008 on kehtestatud järgmised detailplaneeringud:

Saue Vallavalitsuse 02.09.2008 korraldusega nr 550 on kehtestatud Jõgisoo küla Põlde kinnistu detailplaneering.

Saue Vallavalitsuse 02.09.2008 korraldusega nr 553 on kehtestatud Laagri alevik Põdrakanepi 8 kinnistu detailplaneering.

Saue Vallavalitsuse 16.09.2008 korraldusega nr 611 on kehtestatud Laagri alevik Harusambla 8 kinnistu detailplaneering.

Elanike palvel pöördu- ti Maanteeameti poole

Septembris pöördus vallavalitsus elanike palvel Põhja Regionaalse Maanteeameti poole ja taotles kiiruse piiramist 60 km/tunnis lõigul Koidu elurajooni eest Koidu tänavast kuni Laagri aleviku piirini. Täna-seks on kiirust piiravad märgid paigaldatud.

Samuti pöörduiti palvega piirata kiirust 70 km/tunnis Laagri-Harku maantee (Instituudi tee) lõigul Väriheina tee kuni tee nr. 236-ni, st Kotka tee ristmiku piirkonnas.

Hetkel kiirusepiirang puudub ja seetõttu toimub kontrollimatu kihutamine tiheasustuse vahetus läheduses. Samuti jookseb Kotka tee otsa juures üle tee ka palju koolilapsi. Hetkel on suureks mureks tõsiasi, et Kotka tee ääres puudub kergliiklustee, mille puudumine ei võimalda ehitada nõuetekohast ülekäigurada. Saue Vallavalitsus on probleemist teadlik ja loodetavasti jõutakse kergliiklustee projekteerimise ja väljaehitamiseni lähiaastatel.

Laagrisse paigaldati ootepaviljonid

Septembri lõpus paigaldati vastvalminud Veskitammi tänava äärde kolm bussiootepaviljoni. Bussi nr. 20A lõppeatusse Vae tänaval, bussi nr. 27 lõppeatusse "Vallamaja" ja linna suunduvale peatusse "Rahu". Paviljonidesse on planeeritud veel sügise jooksul paigaldada suurendatud Laagri aleviku kaardid. Sellega on lõppenud Veskitammi tänava ehitus ja teeäärse heakorra kujundamine.

Saue Vallavalitsus jätkab bussiootepaviljonide paigaldamist valda, lehe ilmumise ajaks on paviljon paigaldatud Harku Hooldekodu juures asuvasse peatusesse, lisaks saavad uued paviljonid Vatsla, Alliku jmt peatuskohad.

Uue arengukava eelnõu on avalikustamisel

Saue valla koduleheküljel www.sauevald.ee on avalikustatud valla uue arengukava eelnõu. Kõik vallaelanikud on oodatud arengukava eelnõuga tutvuma ja omapoolseid ettepanekuid esitama.

Arengukava eelnõu on koostatud arvestades hetkel kehtivat arengukava, kevadel läbiviidud arengukava teemalist elanike küsitlust ning olemasolevaid rahvastiku- ja majandusprognoose.

Arengukava kohta tehtavad ettepanekud palume esitada 10. novembriks 2008 kas vallaametis Veskitammi 4, Laagri või siis e-posti aadressil mikk.lohmus@sauevald.ee

Vallavalitsus korrastab tänavavalgustust

Saue Vallavalitsus ehitas 2008. aastal uusehitistena tänavavalgustusliinid Laagris Vanasilla teele, Kiia külas Veere teele, Valingu külas Puiestee tänavast kuni Suurekivi arenduseni, Ääsmäele Mõisa tee ja Karjavehe tee äärde. Ühtlasi valmib veel aasta lõpus Laagris Pääsküla jõe tagumise jalakäijate silla juurest kuni Veskitammi 11ni kallasraja valgusliin.

Tänavavalgustuse põhiliseks probleemiks on amortiseerunud liinid (paljasjuhe liinid), lülituskilbid, peakaitse, samuti kasutatakse ebaökonomiseid valgusallikaid. Käesoleval aastal renoveeriti amortiseerunud tänavavalgustusliinid Laagris Pilliroo, Selleri ja Rahnü tänavatel, Ääsmäel Kasesalu tänaval ja Tuulas külasisesel teel nr 446 ääres. Väiksemaid töid tehti mujalgi.

2009. aastal jätkatakse tänavavalgustuse inventari järk-järgulist uuendamist, elektripaigaldiste nõuetekohaseks muutmist ning tänavavalgustuse väljaehitamist kohtadesse, kus see täna veel puudub.

2009. aastal uusehitistena rajatavatest tänavavalgustusobjektidest ja renoveeritavatest liinidest saab täpsemalt rääkida peale eelarve kinnitamist volikogu poolt. Pimedaid ja valgustust vajavaid lõike on veel mitmel pool vallas.

Oma ettepanekutest tänavavalgustuse edasise täiustamise kohta palume teada anda aadressil mikk.lohmus@sauevald.ee

Kui näete, et mõni tänavavalgustuse lamp ei põle, siis palume sellest koheselt teada anda ASile KOVEK infotelefonil 679 6757 ja info@kovek.ee; või valla kommunaalspetsialistile Indrek Brandmeistrile 654 1155

Paigaldatakse uued pakendikonteinerid

Rõõmustava uudisena võib teatada, et Saue vald saab kolm uut pakendikonteinerit- need paigaldatakse Valingu külla Suurekivi elurajooni paberikonteineri kõrvale, Tuula külla korterelamute paberikonteineri kõrvale ning Alliku külla, Kotka tee ja Kauri tee paberikonteineri kõrvale.

Palun kasutage avanenud võimalust poremehelikult, pakendikonteinerites ei ole kohta kodustel olmejäätmetel sealhulgas täis moosipurkidel, lagunenuid plastmassesemetel, vanadel riietel ja jalanõudel, hügieenivahenditel, madratsitel, koduelektroonikal, tuhal, okstel ja lehtedel.

Kahjuks võib kõike seda praegustest pakendi- ja paberikonteineritest leida.

Puugivaktsiini võib teha ka sügisel

Laagri Pearingstikeskuse lastekabinet annab teada, et ka sügisel on veel võimalik vaktsineerida oma laps puugihammustuste kaitseks. Lastekabineti õe sõnul on see linnalegend, et puugivaktsiini võib teha ainult kevadel. Ta ärgitab emasid-isisid tulema lapsi vaktsineerima, sest praegu 360-kroonine süst võib (arvestades käibemaksu seaduse muudatusi) olla tuleva aasta kevadel juba oluliselt kallim.

Samuti on lastekabinetis võimalik teha gripi vastu vaktsineerimist, mille hinnaks kujuneb ca 160 krooni.

Vaktsineerida saab lastekabineti vastuvõtuaegadel, võimalusel võiks gripivaktsiini soovijad ka ette helistada, (tel 679 6881) siis oskab kabinet varuda piisava koguse arstimit.

Tähistati endise riigivanema Jaan Teemanti sünniaastapäeva

Seoses Eesti Vabariigi 90. aasta tähistamisega avati Riigikantselei eestvedamisel 24. septembril kaks mälestuskivi Jaan Teemanti 136. sünniaastapäevaks.

Esimene neist Raplamaal Kohila vallas Aandu külas Priidiku-Teemanti talus, kus oli tema lapsepõlvkodu. Nimelt pidas Jaan Teemanti isa Ado Kohila vallas vallakirjutaja ametit.

Teine mälestuskivi avati Pärnumaal, Varbla vallas, Paatsalu külas, kus Jaan Teemant sündis.

Päris esimene mälestuskivi Jaan Teemantile avati tegelikult 24. septembril 2000. aastal Saue vallas Laagri alevikus, kohas, kus asus Jaan Teemanti kodu. Meie vallas aga ei oodatud siis juubeli aastapäevi ja riigipoolset initsiatiivi, vaid Saue vallajuhtide ja ajaloolaste poolt tajuti Jaan Teemanti tähtsust meie riigi ajaloos.

24. septembril viis ka Saue valla väike esindus kõigi kolme mälestuskivi juurde lillekimbu Saue valla poolt. Tõsi küll, Laagris asuva mälestuskivi juurde kogunes kogu Saue Vallavalitsuse personal, mitte aga väike esindus.

Kes oli Jaan Teemant?

Jaan Teemant on meie taasiseseisvunud riigis kindlasti teenimatult vähe tähelepanu pälvinud. Oli ta ju nii riigivanem, prokurör, poliitik kui ka tuntud põllumees.

Jaan Teemant sündis 24. septembril 1872. aastal Läänemaal, Karuse vallas, Ilusti mõisas. Alghariduse sai Jaan oma isalt Adolt. Edasist haridust jätkas Jaan Pärnu Poeglaste Gümnaasiumis ja 1893. aastal lõpetas ta Hugo Treffneri I järgu eragümnaasiumi Tartus. Aastal 1901 lõpetas Jaan Teemant Peterburi Ülikooli õigusteaduskonna.

Peale kooli lõpetamist leidis Jaan Teemant tööd Tallinnas advokaadina. Advokaadina sai ta tuntuks tänu talupoegade esindamisele kohtuasjades mõisnike vastu ning balti aadlike ja vananenud maakorralduse kritiseerimisele.

1904. aastal sai Jaan Teemantist Tallinna linnavolinik, teiste seas kuulusid volikokku ka Konstantin Päts ja Jaan Poska.

1917. aastal valiti Jaan Teemant maa-nõukogu liikmeks.

14. juunil 1919. aastal Tallinnas valis esimene vandeadvokaatide üldkoosolek vannutatud advokaatide nõukogu, mille esimeheks sai Jaan Teemant. Seda päeva peetakse Eesti Advokatuuri sünnipäevaks.

11. novembril 1918 sai vannutatud advokaadist, Jaan Teemantist esimene Eesti Vabariigi prokurör.

Aastatel 1919-1925 oli Jaan Teemant vandeadvokaatide nõukogu esimees.

Aastatel 1923-1934 valiti Jaan Teemant Riigikogu 2., 3., 4. ja 5. koosseisu liikmeks põllumeestekogu rühmas.

KOHALIK MÄLESTUSMÄRK: Laagris, Pääsküla jõe kaldal asuv kivi sai endise riigivanema sünniaastapäeval lillekimbuga ehitud

Perioodiks 15.12.1925-23.07.1926 nimetas Eesti Vabariigi Valitsus Jaan Teemanti esimest korda Riigivanemaks, teist korda 23.07.1926-4.03.1927, kolmandat korda 4.03.1927-9.12.1927 ja neljandat korda 19.02.1932-19.07.1932.

1930. aastal anti talle Kotkaristi teenetemärgi I klass.

1932. aastal nimetati Jaan Teemant Tartu Ülikooli õigusteaduse audoktoriks.

6. novembril 1939 määrati valitsuse otsusega Jaan Teemant Eesti valitsuse usaldusmeheks Saksa valitsuse poolt loodavasse Saksa Usaldusvalitsusse.

31. juulil 1940 vabastati ta Saksa Usaldusvalitsusest Vabariigi valitsuse otsusega.

Kinnitamata andmetel hukati Jaan Teemant NKVD poolt 3. juulil 1941 aastal mahalaskmise teel.

Milline on Jaan Teemanti seos Saue vallaga?

Praegustel Saue valla maadel asus Jaan Teemanti 185,54 ha suurune talu. Siin oli Alide ja Jaan Teemanti kodu kogu selle aja jooksul, mil ta oli suur riigimees.

Jaan Teemant oli tõsine põllumees ja põllumeeste liikumise juht. Tema talul oli oma veski, mis asus Pääsküla jõe ääres praeguse Laagri lasteaia silla kõrval ning mitu küüni, tall, laut, ait jne. Talus peeti veiseid, hobuseid ja sigu ning kasvatati teravilja ja rohusöötaid. Talul oli ka oma traktor, rehepeksumasin ja palju teisi põllutöomasinaid. Alaliselt töötas talus kuus töölist, lisaks käisid hooajal Nõmmelt päevatöölised. Talu elamu asus praeguse vallamaja koha peal, tall aga seal, kus nüüd on Veskitammi publi. Samuti asub Veskimöldre elamurajoon ja Jälgimäe tehno-park Teemanti talu endistel maadel.

Saue valla maadel on ka tänapäeval palju tõsiseid põllumehi. Paljuski võiks olla nende eeskujuks Jaan Teemant.

Jaan Teemantil on kindlasti väga väljapaistev ja oluline koht Eesti Vabariigi ülesehitamisel. Nii on öelnud suur riigimees Jaan Teemant: „Orjade üle valitsetakse, vaba rahvas korraldab end ise“.

Valitsevat teadmatust leevendab raamat Teemantist

Kurb, kuid nooremad inimesed ei tea meie koduvallas Jaan Teemantist suurt midagi. Kui, siis on pandud tähele seda mälestuskivi vallamaja juures ja ei enamat. Kinnitamaks öeldut, viisin läbi väikese küsitluse, mille tulemusena saingi teada selle kurva tõsiasja.

Ja pean ka ise tunnistama, et üheksa aastat tagasi olin kuulnud küll Teemanti nime ja teadsin ka seda, et Alliku-Laagri teeääres seisis väetise küün, mida kutsuti Teemanti küüniks. See aga oligi kõik. Ei tea, kas selles oli süüdi aeg, millal ajalugu õppisin või minu edasised ajaloo õpetajad, kes Jaan Teemanti teemat ja tähtsust Eesti riigi ülesehitamisel eriti ei puudutanud. Kindlasti ei olnudki Jaan Teemanti kohta sel ajal väga palju võimalik täpsemalt lugeda.

Nüüd on aga kõigil, kellele pakub huvi Jaan Teemanti elulugu, võimalik osta Kaire Veeroja raamat „Jaan Teemant faktides ja mälestustes“ Saue Vallavalitsusest või saada infot Jaan Teemanti Seltsi esimehelt Olav Kruusilt. (ka käesoleva artikli kirjutamisel on kasutatud andmeid sellest teosest).

**EERO KALJUSTE
VOLIKOGU LIIGE
VANAMÕISA KÜLA ELANIK**

Alaealiste komisjoni pädevusest ning alaealisele kohaldatavatest mõjutusvahenditest

Mainides sõnapaari "alaealiste komisjon" tekitab see vist kõikides noortes ja nende vanemates negatiivseid tundeid ning veel isiklikumaks läheb asi, kui leiate oma postkastist kutse komisjoni istungile...

Siinkohal tahaks kummutada eelarvamusi, et alaealiste komisjon on noori hukka mõistev komisjon. Pigem vastupidi - komisjoni töö eesmärk on mõjutada alaealisi alaealise mõjutusvahendite seadusest tulenevate hoobadega, et noored saaksid aru oma väärtuste tõsisest ennetamaks edaspidiseid õigusrikkumisi.

Alaealiste komisjon Saue vallas

Saue valla alaealiste komisjon moodustati tänu Saue Vallavolikogu ning Saue Vallavalitsuse soovile suhtumisele 2005. aastal, seega tegutseb komisjon neljandat aastat. Varem arutati meie valla alaealiste õigusrikkumistega seonduvaid küsimusi Harju Maavalitsuse alaealiste komisjonis. Kohalike omavalitsuste alaealiste komisjonide olemasolu on eriti oluline valdades, kus on suur alaealiste arv, eesmärgiks vallasise ennetustöö ja koostööd tõhustamine noortega.

Komisjon koordineerib oma haldusterritooriumil alaealistega tehtavat kriminaalpreventiivset tööd. Teeb koostööd kohalike omavalitsuste, koolide, lastekaitsespetsialisti, lapsevanematega, politsei, kriminaalhooldus- ja tervishoiutöötajatega. Kogu seda koostööd nimetatakse võrgustikutööks.

Komisjoni kuuluvad haridus-, sotsiaal- ja tervishoiualaste kogemustega isikud ning politsei esindaja. Saue valla alaealiste komisjoni koosolekud toimuvad praktiliselt iga kuu teisel teisipäeval ning see koosneb oma ala spetsialistidest - esimees on Tallinna Vangla Harju kriminaalhooldusosakonna vanemkriminaalhooldusametnik Kalju Nurm, aseesimees Saue valla lastekaitsespetsialist Liivi Lents, liikmed - psühholoog Piret Vester, Laagri Kooli õppealajuhataja Merike Terepson, Saue valla haridus- ja kultuurinõunik Liivi Prink, vallavolikogu ning noorsoopolitsei esindaja. Sisulist tööd juhivad komisjoni sekretär Katrin Krause.

Põhilised pahateod

Tehes statistikat senise tegevuse kohta saab väita, et komisjoni töö on olnud produktiivne. Kui 2005 aastal oli komisjonis arutusel 27 alaealise õigusrikkumistega seonduvat küsimust, siis 2006 aastal oli see arv 19, 2007. aastal aga 14. Tänavuse aasta statistikat saab teha alles aasta lõpus, kuid poole aasta peale on arutatud kümme alaealise õigusrikkumistega seonduvat küsimust. Loodame et sellegi aastal jääb arv alla 20.

Ühest põhjust, miks noored alaealiste komisjoni satuvad, on raske välja tuua. Probleemid on individuaalsed ning lähtuvad sageli ealistest iseärasustest. Õigusrikkumised on erinevad, kuid levinumad probleemid, millega komisjon tegeleb, on alaealiste suitsetamise, alkoholi, käitumisprobleemide, koolikohustuse mittetäitmise, kehavigastuste kaastlastele tekitamise, varguste jne seonduvad.

Teod klassifitseeruvad vastavalt seadusele väärtegadeks või kuritegedeks. Igale noorele läheneb komisjon individuaalselt ning koos mõjutusvahendi rakendamisega proovitakse leida kasutoovaid lahendusi. Siinkohal on tähtis pere toetus ning kui laps on peres hoitud ja teda armastatakse, siis toimub ka võrgustikutöö paremini. Kui aga noor on pannud toime väär- või kuriteo alaealisena, siis peaks nii perekond kui ka kool asja suhtuma väga tõsiselt. Tuleks olla koostööaldis ja alati abi paluda spetsialistidelt ja kasutada ka võimalusi, mida komisjon oma võrgustikutöös pakub.

Mõjutusvahendid

Alaealiste komisjoni pädevuses on kasutada üheksa erinevat mõjutusva-

hendit. Kõige kergema mõjutusvahendina rakendatakse hoiatust, mille all juhitakse tähelepanu uue õigusvastase teo toimepanemise või koolikohustuse mittetäitmise tagajärgedele.

Kõige karmim mõjutusvahend on erikooli suunamine (Tapa Erikool, Puiatu Erikool, Kaagvere Erikool). Erikooli suunamist kohaldatakse alaealise kasvatuliku järeelvalve huvides juhtudel, kui varem kohaldataud mõjutusvahend ei ole andnud tulemusi.

Osalemine ravikuuris on mõjutusvahend, millega aidatakse kaasa sellele, et alaealine vabaneks alkoholi, narkootilise või psühhotroopse aine sõltuvusest ja tema tervis taastuks. Ravikuur viiakse läbi kas tervishoiuasutuses või ambulatoorselt ja sellega tegeleb vastava ettevalmistuse saanud spetsialist.

Rehabilitatsiooniteenus on mõjutusvahend, mille eesmärk on parandada alaealise hakkamasaamist sotsiaalselt aktsepteeritud igapäeva rollidega, näiteks eakohane käitumine, kohanemine uute situatsioonidega, seadus- ja õiguskuulekus, samuti on võimalik sellega ennetada hulkumist, suitsetamist, sõltuvusaine tarvitamist.

Väga hea koostöö on komisjonil Kristiine Sotsiaalkeskusega, kes on noorele ja nende lähedastele suureks toeks seaduskuuleka elu ja paremate toimetulekuoskuste arendamisel.

Kes on huvitatud ka teistest mõjutusvahenditest, siis nendega saab tutvuda Saue valla kodulehel.

KATRIN KRAUSE

ALAEALISTE KOMISJONI SEKRETÄR

Kellel rohkem huvi komisjoni töö sisu kohta siis olete oodatud Saue valla alaealiste komisjoni ja Laagri Kooli korraldatud infopäevale 13. novembril 2008. a, Laagri Kooli, aadressil Veskitammi 22

Infopäeva kava:

12.00 - 13.00	Registreerimine ja tutvumine Laagri kooliga
13.10 - 13.15	Tervitus Laagri Kooli ning Saue Vallavalitsuse esindajalt
13.15 - 13.30	Harju Maavalitsuse alaealiste komisjoni esindaja sõnavõtt
13.30 - 13.45	Saue valla alaealiste komisjoni esindaja sõnavõtt
13.45 - 14.00	Harju Maakohtu kohtuniku sõnavõtt
14.00 - 14.15	Põhja Ringkonnaprokuratuuri prokuröri sõnavõtt
14.15 - 14.30	Tallinna Vangla Harju kriminaalhooldusosakonna esindaja
14.30 - 14.45	Üldine arutelu ja küsimused

Info ja registreerimine 678 0761 või katrin@kodukyla.ee

Maidla rahvas tunneb muret prügiveo ja lumelükkamise pärast

Saue Vallavalitsuse külaskäigul Maidlasse jagas külarahvas vallaisadega oma muret jäätme-käitluse ja talvise teedehoolitsemise korraldamise üle.

Kuigi vallavalitsusel oli ettevalmistatud ülevaated nii kinnisvara planeerimise kui sotsiaaltöö teemadel, siis kõige emotsioonide rohkemaks kujunesid teemad, mis otseselt külarahva igapäeva olmet puudutavad.

Nimelt ei olda rahul teedelt lumelükkamise teenusega. Riigihanke tulemusel selgunud teenusepakkuja töö kvaliteet jätvat soovida ja ning külarahvas näeks heameelega seda tööd tegevat oma küla mehe, kes kohalike oludega kursis ja kelle poole saaks igal hetkel pöörduda.

Vallavanem Mati Tartu selgitas seepeale omavalitsuse kohustust teostada selliste teenuste peale riigihankeid ja et paraku ei ole võimalik selles osas inimeste soovile vastu tulla. Küll aga pakkus abivallavanem-arendusnõunik Lõhmus välja ettepaneku, et vahetult enne talve tulekut peetakse koos praeguse teenuse pakkujaga külas maha koosolek, kus kõik kitsaskohad näost-näku lahti saaks rääkida.

Ka ei ole külarahvas rahul prügimajanduse korraldamisega, kuna teenusepakkuja on suhetes tarbijaga väga jäik ja tihtipeale ei täida ka oma lepingujärgseid kohustusi. Külarahvast julgustati kõikidest sellistest seikadest kindlasti vallavalitsust teavitada, kuna see annab võimaluse omavalitsusel teenusepakkujale konkreetsete puudujääkide likvideerimist nõuda.

Abivallavanem-arendusnõunik Lõhmuse sõnul said nii mõnedki probleemid selgemaks räägitud ja vallavalitsusel kohalikust elu-olust ja probleemkohtadest täpsem pilt ees.

KODUVALD

KESKKONNAMÕJU HINDAMISE AVALIK ARUTELU

Valminud on Saue vallas Jõgisoo külas asuvale Sillaotsa 3 maaüksusele (72703:002:0189) koostatav detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) programm.

Detailplaneering näeb ette Sillaotsa 3 maaüksuse jagamist kaheks krundiks. Ühele krundile rajatakse Swekon AS ehitusmasinate koolitus- ja hooldekeskus ning teisele laohooned.

Detailplaneering on algatatud Saue

Vallavolikogu otsusega 24. aprill 2008 nr 011. Detailplaneeringu koostamisest huvitatud isik on Swekon AS (kontaktisik Elna Siimberg, tel 4731 185, elna@swekon.ee). Detailplaneeringu koostaja on ASE Ehitusprojekt OÜ (kontaktisik Tiit Lepasepp tel 650 5663, tiit@ehitusprojekt.ee). Keskkonnamõju strateegilist hindamist viib läbi OÜ Alkranel (kontaktisik Riina Raasuke tel 736 6676, riina@alkranel.ee).

Keskkonnamõju strateegilise hindamise programmiga ja KSH algatamise otsusega on võimalik tutvuda **7. oktoobrist 21. oktoobrini 2008. a**

Saue Vallavalitsuses aadressil Veskitammi 4, Laagri alevik (tel 654 1130, info@sauevald.ee). KSH programm on kättesaadav OÜ Alkranel kodulehel www.alkranel.ee.

Ettepanekuid ja vastuväiteid keskkonnamõju hindamise programmi kohta ning küsimusi saab Saue Vallavalitsusse kirjalikult või e-posti teel esitada kuni 21. oktoobrini 2008.

Keskkonnamõju hindamise programmi avalik arutelu toimub 21. oktoobril kell 16.00 Saue Vallavalitsuses.

SAUE VALLAVALITSUS LÄHEB

KÜLLA TUULASSE

27. OKTOOBRI

KELL 18.00

KOHTUMISPAIK REVERI KONTORIS

KOGU KÜLARAHVAS ON OODATUD!

Konkurss Aasta õpetajad 2008 - aunimetuse pälvisid Helje Kala ja Tiiu Tool

30 haridustöötaja seas, kes sel aastal valiti Harjumaa Aasta õpetajaks, oli ka kaks Saue valla haridusasutuste töötajat.

Austava tiitli pälvisid Laagri Lasteaiast Tiiu Tool, kes lapsi kasvatanud-õpetanud samas majas juba 40 aastat ja kes hetkel kantseldab 3 rühma 4-aastaseid lapsi. "Tiiu Tool on on kutsumuse ja hingega pedagoog, muutumisvalmis, sihikindel ja tahtejõuline, hästi vitaalne, teab mida, miks ja kuidas teeb. Tiiu on alati valmis andma endast rohkem kui kohustatud – on olnud lasteaias korraldatud suurürituste eestvedaja ning algatanud mitmeid huvitavaid projekte, tohtu ideede genereerija," iseloomustas Laagri Lasteaia juhataja Tiiu Ingerainen.

Teiseks Aasta Õpetaja 2008 tiitli vääriliseks nimetati Helje Kala Ääsmäe Põhikoolist, kes on algklasside õpetaja ja hetkel juhatab 4. klassi. Lisaks täidab Helje Kala koolis ka juhiabi rolli. Kolleegid iseloomustavad Heljet kui silmapaistvalt töökat ja positiivse ellusuhtumisega õpetajat, kelle poole saab alati pöörduda. Helje on olnud noorte ja tulevaste pedagoogide juhendaja, tema õpilased on esinenud edukalt olümpiaadidel. Helje Kala eestvedamisel on korraldatud südamedalal, Saue valla perrepäeva, lastekaitsepäeva, lastelaagereid jne. Alates 2002. aastast on Helje Kala Saue valla haridus- ja kultuurikomisjoni ning kooli hoolekogu liige. "Meil on Helje tiitli üle nii hea meel," kinnitavad kolleegid.

Harjumaa Aasta Õpetajad valis välja Harju maavanema poolt moodustatud konkursikomisjon. Tiitli eesmärgiks on tõsta esile, tunnustada ja tutvustada üldisusele õpetajaid, kasvatajaid, haridusasutuste juhte ja teisi haridustöötajaid, kelle töö ja isiklik eeskuju on oluliselt kaasa aidanud noorte kujunemisele mitmekülgsest arenenud isiksusteks, positiivselt mõjutanud haridusasutuse, piirkonna, Eesti elu.

Saue Vallavalitsus tunnustab õpetajate päeva puhul kõikide valla õpetajate tööd ühise teatriõhtuga. "Aga eriline tänu kuulub Tiiu Toolile ja Helje Kalale, kelle südamega tehtud tööd näevad ja tunnevad õpilased, nende vanemad, kolleegid ning ka need, kes igapäevast õppimisega enam kokku ei puutu," rääkis haridus- ja kultuurinõunik Liivi Prink. Vallavalitsuse poolt on tiitlisaajale lilled ja kinkekaart ning siirad soovid, et neil ikka jätkuks jõudu ja tahtmist olla see, kelle juurde tullakse.

KODUVALD

Ääsmäe kooli 22. aastapäeva ja koolihoone 20. aastapäeva seotud üritused:

20. oktoobril võrkpalliturniir

22. oktoobril jooksukross

23. oktoobril kell 18 õpilaste kontsert ja tordisöömine

Saue valda kerkib uus ärikeskus

SÜMBOLNE NURGAKIVI: nurgakivi asetasiid tulevasele ärikeskusele Leedu suursaadiku Eestis hr. Juozas Bernatonis ja BOD kontserni esindajate kõrval ka Saue Vallavolikogu esimees Indrek Tiidemann

September oli optimistlikult tulevikku vaatav vallas tegutsevatele ettevõttele BOD Group, kes pani nurgakivi senise ärikeskuse laiendamisele.

Laagri alevikust üle Pärnu maantee Baltic Disc'i tehase juures uhavad kopad tööd teha hommikust õhtuni. 25. septembril toimus pidulik nurgakivi panemise üritus ja alustatud ärikeskuse laiendus peaks valmima orienteeruvalt 2009. aasta maikuuks.

Baltic Disc'i ematööstus BOD Group (Baltic Optical Disc) on Balti riikides suurim salvestusega CD- ja DVD-plaate tootev kontsern. Rahvusvaheline BOD Group investeeris ärikeskuse esimesse 2006. aasta alguses valminud järku ligi 34,5 miljonit krooni.

Keskusest arenes kiiresti ja edukalt multimeediale pühendatud kompleks, kus ühe katuse all tegutseb mitmeid muusika, filmi ja arvutimängude väljandamisega seotud ettevõtteid ning üks modernsematest CD- ja DVD-plaatide tehastest Euroopas.

Hetkel tegutsevad olemasolevas ärikeskuses Eesti suurim arvutimängude väljaandja Andrico ning filmide välja-

andja DVD2002. Lisaks neile on majas Eesti suurima muusikapoodide keti CD 100 büroo, Eesti Artistide Agentuur, muusika ja filmide hulgimüügifirma Records Hulgi, ettevõtte RT Hulgi ning paljud teised firmad.

Uus ärikeskuse laiendus on mõeldud eelkõige Põhjamaade ettevõtetele, kes tegutsevad meelelahutuse või meedia valdkonnas ja soovivad laiendada oma äri Eestis ja Baltimaades. Samuti pakub keskus vabu ruume nendele Eesti ettevõtetele, kes otsivad endale unikaalset tegevusümbruskonda, kõrgema kvaliteediga kontoripinda ning logistikateenuseid.

Valmiva uue majaosa pindalaks on planeeritud 6500 ruutmeetrit ning laienduse koguinvesteering ulatub üle 100 miljoni krooni. "On tähelepanuväärne, et keskuse laiendus rajatakse keerulisel ja raskel majanduslikul perioodil, mil enamuse ettevõtete fookuses on ainult kulude kärpimine," lausub BOD Group'i tegevjuht Vidmantas Janulevičius. "Tegemist on siiski mõistliku investeeringuga, olukord ehitussektoris on praegu selline, et ehitamise kulud on juba tõhusalt langenud."

KODUVALD

Mida teha, kui teadmine ei aita?

Tuntud Eesti rahvatarkus „võlg on võõra oma“ on lihtne ja üheselt mõistetav, kuid tihti ei aita see teadmine võlakorrumuses olevat inimest.

Viimasel ajal on ka ohvriabitöötajate poole pöördunud inimesed, kellel on tekkinud raskusi laenu tagasimaksmisega. Paraku jääb võlg võõra omaks ka majanduslanguse perioodil, kuid hea nõuanne koos mõistva suhtumisega ja toetusega on ennast igal ajal õigustanud.

SKA ohvriabiosakonna töötajate ja vabatahtlike Suvekoolis jagas teadmisi esmaseks võlanõustamiseks kohtutäitur Mati Kadak. Sai kinnitust tõsiasi, et võlad ja makseraskused on paljude Eesti inimeste igapäevase elu lahutamatuks osaks. Seda kinnitab ka fakt, et iga seitsmenda Eesti elaniku suhtes viiakse läbi sundtäitemenetlust. Võlgnike enamuse moodustavad noored mehed, keskmise vanusega 38 aastat, kusjuures probleemide põhjus peitub pigem õiguskultuuri puudumises ja suhtumises, kui maksejõuetuses.

Oma ala hea asjatundjana selgitas lektor täitemenetluse olemust ja selle läbiviimise korda, sidudes seadusettevõtteid näidetega oma ulatuslikust tööpraktikast. Kinnitust sai aabitsatõde: „Varu aega laenu- või muude lepingute allkirjutamiseks, sest eelnevalt tuleb kõiki lepingupunkte lugeda tähelepanelikult, et mõista võetavate kohustuste ulatust ja määra ning alles seejärel otsustada, kas see on vastuvõetav või mitte.“

See soovitus kehtib nii laenuvõtja kui ka käendaja suhtes, sest sageli on käendaja kergekäeliselt antud allkiri viinud teda tõsisesse majandusraskustesse.

Tagantjärele tarkus on küll õpetlik neile, kel pole probleemi, aga makseraskustes inimestele soovitatakse:

1. tegele probleemiga, sest vastasel korral see süveneb, mitte ei kao ära.
2. ole ise aktiivne, otsi abi, nõu ja toetajaid.

OLGA SEPP

SKA OHVRIABIOSAKONNA PEASPETSIALIST

Steri vahetas helialarmi välja

ASi Steri kiirgusseire süsteemi kuuluvate valgus- ja helisignaali kontrollimine näitas, et ohu korral käivituv automaatne helialarm on nõrk ja ettevõtte tuleb see välja vahetada.

16. septembril toimus Vanamõisa seltsimajas ASi Steri hädaolukorra plaani testimine, mis seisnes valgus- ja helisignaali kontrollimises.

Eelnevalt olid Kiirguskeskus, Päästeamet, AS Steri ja Saue vald viinud läbi ka teoreetilise kommunikatsiooniharjutuse, mille käigus mängiti läbi infovahetus nende asutuste vahel, juhuks, kui Steri tootmises peaks tekkima kiirgushädaolukord.

Infovahetus toimus ja tõrkeid ei

PISUT ÄRRITUNUD: kohalviibinud külaelanikud kasutasid juhust ja nõudsid Steri, Kiirguskeskuse ja valla esindajatelt aru. Kohati läks sõnavahetus üsna tuliseks, et vandesõnadki lendama kippusid

esinenud, küll aga osutus negatiivseks üllatuseks helialarmi nõrkus, mis tehastest ca 150 meetri kaugusele seltsimajani vaevast kostus.

"Testimise käigus leiti, et tulenevalt heli summutavatest objektidest, heli suunatusest ning ilmaoludest, ei ole olemasolev helialarm piisavalt kaugelt kuuldav ning tuleb vahetada välja suurema helitugevusega helialarmi vastu," nentis ka Ralf Klasen ASst Steri. Ülejäänud esmased hädaolukorras teavitavad vahendid olid tema sõnul asjakohased. "Steri tootmishoone katusele paigaldatud punane vilkur ja Kiirguskeskust, Päästeamet, Steri töötajaid ning Saue valla kriisikomisjoni teavitav robottelefon töötasid laitmatult," resümeeris Klasen.

Praeguseks on Steri poolt uus helialarm (S-40 tüüpi tsiviilkaitsealarm) paigaldatud ning selle testimine viiakse läbi 25 oktoobril kell 12.00. Kõik huvilised on oodatud Vanamõisa seltsimaja juurde.

KODUVALD

Spordihuvilised panid end proovile Saue valla sügisjooksul

Saue valla sügisjooks, toimus ilusal päikeselisel pühapäeval 21. septembril. Rahvaspordi-klubi Kuuse poolt korraldatav jooksuüritus oli oma arvult juba kuues.

Ilus ilm tõi Laagri kooli staadionile arvukalt jooksusõpru. Kõige pisemad tulid vanemate käekõrval ja süleski.

Mudilastel oma jooks

Peale soojendusvõimlemist seadsid emad-isad 400 m stardijoonel oma mudilased- 2003.aastal ja hiljem sündinud tütarlapsed. Stardipauguga kuulutati sügisjooks alanuks.

Kõik 18 pisikest tüdrukut läbisid vapralt staadioniringi- see oligi arvukaim lastejooks. 400 m jooksuraja läbisid kokku 59 mudilast, osavõtu väärtust ei kahandanud seegi, et pisemad lõpetasid distantsi vanemate käekõrval.

Kõiki mudilasi kostitati peale finišit Kadarbiku talu smuutidega ja Balsnacki maiustega. Iga võistlusklassi kolm parimat said medali, diplomi ja auhinna.

Kõige noorimat osavõtjat Uku Siim Laursonit, kes saab alles detsembris kahe aastaseks ootab siiani veel klubis üllatusauhind.

Arvukas osavõtt näitab, et mudilased vääriavad omaette jooksuvõistlust, kus peaksid olema ka lühemad distantsid

Noortel vähe spordipisikut

Peale mudilaste autasustamist asusid ringina Veskimõldre ja Pilliroo elamurajooni ümber kulgevale käimisrajale, 14 tublit naist eesotsas Pihlamarja esindajatega.

Laste ja noorte 1000 m distants tegi ringi ümber koolimaja ja lasteaia kompleks, algus ja lõpp olid staadionil. Viies

TERVISEKÄIJAD STARDIOOTEL: Sallid kaela, kepid kätte ja minek!)

vanuseklassis oli kokku vaid 57 jooksjat.

Tütarlaste parim tagajärg 3.29,7 kuulus D-klassi jooksjale Brita Liivamaale, kes oli tublim ka sama vanuseklassi poistest. Kaks noormeest läbisid distantsi alla kolme minuti - Üllar Taidur B-klassist ja Art -Mihkel Tedrema A-klassist said aegadeks vastavalt 2.59,7 ja 2.54,8.

Tundub, et vanuse tõusuga kahaneb noorte jooksuhuvi, kuid ei saa märkimata jätta, et asfaldil jooksmine ja kõle kooliümbrus ei paku jooksjale piisavalt positiivseid emotsioone. Osalejaid oleks kindlasti rohkem, kui jooks toimuks looduskauis pargis, mis asuks Laagri alevikus.

Kui mullu jäid osavõtjate puuduse tõttu medalid välja andmata tüdrukute C ja A

vanuseklassis, siis tänava kordus see B ja A vanuseklassis.

Ka poiste C, B ja A vanuseklassis oli jooksjate arv väike, vastavalt 8, 6 ja 3.

Põhidistantsil suurim osavõtt

Arvukas oli osavõtt sügisjooksu traditsioonilisel põhidistantsil, mille pikkus oli ca 6000 m. Jooksuraja läbis 42 osalejat.

Kui naiste klasside esikohad läksid Tallinna esindajatele, siis meeste klassi võitjaks tuli meie valla jooksja Tarmo Retsnik ajaga 20.32,4, mis oli päeva parim tulemus.

Meie valla tublimateks naisteks oli vanemas vanuseklassis võistelnud Lilida Kangur ja Leena Lotta Pooler, kes said vastavalt II ja III koha tagajärgedega

28.33,1 ja 28.57,0. Esikoha viis Tallinnasse tänavune Eesti maratonimeister Kaja Vals ajaga 24.36,6.

Märkimist vääriavad veel 6000 m distantsi läbinud 6 tublit noort, kes olid eelnevalt võistelnud juba 1000 m distantsil. Need olid 11-aastased Brita Liivamaa ja Keivi Kangur, 14-aastased Rasmus Metsamaa, Janno Veeorg, Reimo Liiv ja 16-aastane Aleksander Tali.

Kõikide vanuseklasside kolme parimat osavõtjat autasustati medali diplomi ja auhinnaga. Ka kümme loosiauhinda, milleks olid viis elektrilist hambaharja ja erinevad teenused leidsid õnnelikud omanikud osalejate seast.

Sügisjooksul osales kokku 167 tervisepordihuvilist, kellest kolmandik kasutas peale jooksu võimalust ka soodushinnaga ujumiseks.

Aitäh toetajatele

Suur tänu meie valla tublidele sponsoritele, kes oma toodete ja teenustega hoolitsesid võistluste läbiviimise eest ja aitasid katta ka auhinnalaua: AS Magnum Medical, AS Neiser, AS Balsnack, Kadarbiku Talu, Saurix Kardikeskus, spordiklubi Laagri Jõujaam, AS Sagro, OÜ Roadservice, OÜ Kalsep, OÜ Rolltrans, Veskitammi ilusalong, OÜ Dalibor, Laagri Haridus-ja Spordikeskus, Veskitammi Ilusalong ja Saue Vallavalitus.

Võistluste protokolliga saab tutvuda RSK Kuuse kodulehel www.kuuseklubi.ee.

Kohtumiseni kodustel jooksuradadel järgmisel aastal.

LINDA ROOP

RAHVASPORDIKLUBI KUUSE
JUHATAJA

Kala uitas taas Hüüru mõisas

13. september tõi taas signat-saginat Hüüru küla rahvamaja juurde, kus toimus traditsiooniline Hüüru kalalaat juba kolmandat korda.

Laada algus oli küll planeeritud kella 11. peale, aga virgad laadamüüjad ja veel virgemad ostjad olid kohal juba 10 paiku. Kuigi ilmataadilt oli tellitud ilus ilm, kastis ta hetkeliste vihmahoogudega laadalisi. Aga ega see kedagi heidutanud. Telkide alused täituseid kodukülase kartuli, sibula, mee, ploomide, õunte ja paljude teiste käsitöö- ja looduskaupadega. Ja loomulikult ka suurel hulgal erinevate kalaliikidega, kas siis värskel või suitsutatud või hoopiski purki pandud kujul. Ehk siis igale maitsele.

Ja loomulikult oli kalajärjekord kõige pikem, aga kuna neli usinat müüjat seda rahvale müüsid, siis ei tekkinud suuremat tungi. Korraldajad olid mõelnud ka kõikide nende laadaliste peale, kes siin ja seal järjekorras oodates natuke külma kontidesse said. Maitsev laadasupp oli rahvale tasuta ja kel iganes isu selle järele tekkis, siis polnud vaja muud, kui seada sammud Hüüru veski telgi juurde, kus naeratav perenaine valas just sellise koguse suppi kaussi, kui klient soovis. Ja muidugi oli saadaval ka naps konjakit ja sooja kohvi või teed.

Ka meie kõige pisemate laadaliste peale oli mõeldud, kohal oli ratsahobu, kes

lapsi oma turjal mööda mõisaparki sõidutas ja võistlused igale vanusegrupile olid ka olemas. Alguses saapaviskevõistlus lastele, kus noorim osalenu oli 1,8-aastane ja vanim 10-aastane ning tulemus 1,2 meetrist kuni 13-meetrini. Aga tähtis pole ju võit, vaid osavõtt ja nii said kõik võistlejad Hüüru veski isandalt Arno Pavelilt kuldseid medaleid lausa kolmekaupa.

Teiseks väljakutseks oli spinningu- täp-susviske võistlus nii emadele kui isadele või vanaemadele-vanaisadele, või kellele siis iganes. Osavõtjaid oli kümne ringis ja auhindadeks olid laadakaupmehed välja pannud müügile toodud toodangu näidised. Lõbusat elevust jätkus kõikide osavõtjate seas. Auhinnad leidsid oma peremehed ja inimesed olid rõõmsad ja rahul. Ei puudunud elav muusika, viiul ja akordion lasid kõlavat laadamuusikat igale maitsele. Üldiselt saab öelda, et laad läks igati korda. Rahvast oli murdu ja loodetavasti leidsid kõik seda, mida süda ihaldas

Tahaksin tänada Hüüru veski isandat Arno Pavelit ja Hüüru Külaseltsi tegusaid inimesi ja toetajaid, tänu kellele see järjekordne laad teoks sai.

Loodan, et laad meeldis kõikidele kohalikele ja kohtumiseni taas järgmisel aastal Hüüru küla laadal.

ARNOLD ÕISPUU
HÜÜRU KÜLAVANEM

Laagri kool alustas kooliaia rajamist - iga klass istutas oma puu või põõsa

Loodusõpetuse tunni raames puude istutamise projekti eesmärk on muuta koolikeskkond loodussõbralikumaks ja õppida läbi praktilise kogemuse.

Kooliaia rajamise mõte on direktrissi Marje Eelmaa sõnul olnud õhus juba kooli asutamisest alates. Nüüd ongi aeg jõudnud arengukavas kooliaiani.

“Sel sügisel alustasime kooliaia 1. etapiga. Istutasime söödavad puud ja põõsad,” selgitas Eelmaa. Lapsi juhendas valiku tegemisel Raigo Roosve firmast Aiaäri. Tema eestvedamisel toimus ka istutamine, mille juurde kuulus info antud taime vajaduste ja kasvukoha suhtes.

Iga klass loosis endale ise puu või põõsa ning eelnevalt pidid lapsed ka uurima, kuhu antud istik kasvama sobib. “See projekt on loodusõpetuse tunni raames ning ei ole ühekordne. Iga klass seab sisse vaatlusvihiku, millesse hakatakse märkmeid tegema kooliaastate kaupa,” viitas direktriss tulevikutegemistele.

Roosve sõnul võtsid lapsed puude istutamist suure vaimustusega, osalemissoov oli suur ja käsi mullaseks teha ei peljatud. “Näis küll, et õpilased tund-

sid uhkust oma istutatud taimede üle ja osa lapsi kutsusid kooli vastu tulnud emad-isadki taimi vaatama,” rõõmustas Roosve.

Üheks olulisemaks eesmärgiks on lastele praktilise kogemuse andmine, et õpitu ei jääks ainult pildimaterjali tasemele. Kooliaia projekt jätkub mitmel aastal, mil järk-järgult istutatakse kooliaeda uusi puud ja põõsaid. “Aastate pärast on kooli ümber lokkamas kindlasti värvikad puud ja põõsad, ka lillepeenrad, mis pakuvad silmailu,” usub Eelmaa.

Istikud tähistatakse õppesiltidega, et moodustuks õpperada. “Need, kes tulevad Laagri kooli näiteks aastal 2030, saavad juba rohkem hooldada ja edaspidiseid arenguid jälgida. Esialgu rajame ja kujundame,” rääkis Eelmaa.

Kõige eksootilisem on rajatavas kooliaias mooruspuu istik, mille istutasid 9. klassi õpilased. Lisaks said mulda pandud toompihlakas, päklikpuu, punaseleheline ploompuu, ebaküdoonia, seeder-mänd, aroonia, kurdleheline roos jpt.

Eelmaa usub, et rajatav kooliaed saab olema ka kõikidele teistele piirkonna elanikele mingil määral õppeobjektiks.

KODUVALD

Lustakas lastehommik Veskitammi Kultuurikeskuses

JOKKER-JOOSU RÕÕMUSTAS:

See naljakas lastesõber kutsus lapsed mängima ja tantsima ja mitte ainult, mängides saadi ka tarkust koguda. Jokker-Joosu oli seekord toonud kaasa hulgaliselt oma sõpru- marionettnukke. Nukunäitlejad andsid lastele toredate etenduse. Ja mis kõige vahvam- lapsed said ise ka nukkudega mängida. Enne koduteele asumist jagas Jokker-Joosu oma väikestele külalistele ka kommi.

Jokker-Joosu ootab lapsed taas 26. oktoobril kell 12.00 Veskitammi Kultuurikeskusesse ja siis juba uute sõpradega. Kohtumiseni!

Õnnitleme Saue valla eakaid

LAAGRI		
Vilma-Adelheid Kasemaa	11.10	96
Erna-Marie Põldmäe	11.10	91
Herbert Aver	09.10	89
Eino Tammsaar	15.10	88
Daisy Pilliroog	19.10	86
Astrid Nurmet	09.10	84
Haela Männik	15.10	84
Leili Karlson	06.10	83
Leida Raieste	07.10	83
Alfred Känd	18.10	83
Sofia Šmatko	10.10	82
Nikolai Murašov	16.10	82
Vaike Talvik	21.10	81
Heino Adams	03.10	80
Ljudmila Jalovetskaja	16.10	75
Ülo Sirp	01.10	70
Ott Ernesaks	12.10	70
Pilvi Klapp	20.10	70
Silvi Kahk	28.10	70

HÜÜRU KÜLA		
Benita-Miralda Autalu	29.10	90
Voldemar Konks	04.10	89

KIIA KÜLA		
Agnes-Agathe Vääлма	31.10	86

JÕGISOO KÜLA		
Linda Toppel	04.10	80

TUULA KÜLA		
Linda Saarepere	27.10	80

ÄÄSMÄE KÜLA		
Mihkel Zaitsev	10.10	75
Adolf Kaadu	30.10	75

ALLIKU KÜLA		
Rein Rebane	04.10	70

TAGAMETSA KÜLA		
Laine Kikkas	11.10	70

Õnnitleme kõige pise- maid vallakodanikke

LAAGRI		
Uku Priks	04.08.2008	
Daniela Tuusis	19.08.2008	
Anne-Maria Veski	27.08.2008	
Adrian Hansen	29.08.2008	
Reio Marmor	29.08.2008	
Maria Karolina Paju	31.08.2008	
Kelly-Karolyn Maanso	02.09.2008	
Egert Lõhmus	23.08.2008	
Alex Ribelus	06.09.2008	
Dagmar Nevalainen	07.09.2008	
Mia Pauline Mölder	08.09.2008	
Piia Madissoon	13.09.2008	
Ingrid Kraft	20.09.2008	
Annabel Leppik	29.09.2008	

ALLIKU KÜLA		
Kevin Allik	03.09.2008	
Marten Meigas	04.09.2008	

PÄRINURME KÜLA		
Karl-August Kivisilla	05.09.2008	

TUULA KÜLA		
Kristjan Kabel	05.09.2008	

ÄÄSMÄE KÜLA		
Anna-Maria Tugi	15.09.2008	

IN MEMORIAM

Annette Laulik	29.08.2008
Kristjan Pimpuu	03.09.2008
Leena Kiivit	07.09.2008
Ahto Rannas	18.09.2008
Petr Grebnev	23.09.2008

Vanamõisa ja Alliku küla eakad on alustanud aktiivset hooaega

ÜHESKOOS: peetud on juba hooaja avapidu, sünnipäevi ja osa võetud meelikõitvast Veskitammi Kultuurikeskuse korraldatud filmi- ja salongiõhtust Vanamõisa seltsimajas. Lähikuudel on plaanis veel koos osa võtta vallas toimuvatest eakate üritustest, käia Mardilaadal ja külastada teatrit.

Vanamõisa ja Alliku küla eakate sügis-tervitus kõigile Saue valla headele inimestele

September 2008

Tere jälle, algav sügis. Tere, tere kõik see pere. Laulud lauldud, laudad peetud, hiidlastelgi külas käidud, vallahvost hullutatud, tantsuringis keerutatud.

Katrin paika paneb kõik, tubli oled kullakene, naerusuine seltsiline.

Memmed-taadid vapralt rivis, ei nad naljast ära väsi. Sünnipäevi peetud sai, kuid mis on selles häda, kaalu jälgida ei taha,

söögimõnu meelitab...

Iga aasta toob meil kortse, justkui nahka üle jääks, sünnipäevad leevendavad, kortse kinni katavad.

Ära pelga oma kortse, mida elu ohtralt kingib, ole uhke, et nad on....

Võiks ju teha valikuid, kellel kortsud kaunimad, kes on võitjaks kuulutatud, torditüki ära teenind...

ARVI KULLO
ALLIKU KÜLA

Sügise alguse puhul meisterdasid Ääsmäe kooli lapsed lehevaiba

MÖNUS ÜHISTÖÖ: Esmalt said puude nimed selgeks ja lehtede järgi tuttavaks, siis tuli mustri ladumise ja värvide sobitamise kord. Kõik algklasside ja eelkooli lapsed said selles kätt proovida.

“See on nii mõnus töö,” arvasid Ääsmäe kooli kolmanda klassi lapsed (pildil), kui kooli direktor Jaanus Kallion neilt päris, mida nad kooli esisel platsil teevad. Ehkki koolijuhhi kiitus meisterdajate tegutsemisele innustust lisas, tuli õige uhkuse tunne alles siis sisse, kui vaibamuster laotud ja ümbrus koristatud sai. Siis võis ka pilti teha.

Foto ja emotsiooni talletas Kardi Pulk

Kuidas Joy just Jõgisoole sattus?

Esitasime selle küsimuse Jõgisoole külaelanikule Hele-Mall Kinkile, kelle peres Joy mõnda aega elas.

Juba 1995. aastal, kui otsisin Jõgisoole küla noortele väljundit mõne noorteor- ganisatsiooni kaudu, leidsingi Eesti 4H sobivana olevat.

Peale selle, et organisatsioon pakub noortele võimalust Eestis tegeleda klubipõhiselt, osaleda piirkondlikel ja üle-Eestistel üritustel, korraldab ta ka välisvahetust, milleks on IFYE programm (International Farm Youth Exchange). Eesti 4H-l on võimalus lähendada noori Soome, Luksemburgi, Šveitsi ja USAsse. Olen eelnevalt oma peresse vastu võtnud noori elama kuuel korral Soomest, Ameerikast ja Šveitsist, seekord siis Saksamaalt.

IFYE programmis osaleja elab ühes peres 2-3 nädalat ning seejärel vahetab peret. Kuna tegemist on välisvahetu- se programmiga, siis saab ka Eestist minna IFYEks alates 17-eluaastast, Soome saab 16-aastaselt ja USAsse 18-aastaselt. Pere vahetus ei pea käima üks ühele, see tähendab, et kui mina võõrustan IFYEt, et siis ainult minu perest saab keegi programmis osaleda.

Minu peres elanud IFYEd on olnud kõik avatud, rõõmsameelsed ja abi- valmid. IFYE vastuvõtmiseks peab olema perel pakkuda talle oma tuba ja loomulikult peaks oskama rääkida kas inglise või saksa keelt suhtlustasemel. Teda tuleb võtta kui oma pere liiget, kui lähed aeda või põllule tööle, siis tuleb ta rõõmsameelselt kaasa, kui lähed pidu pidama, võtab temagi osa. Oma kiire aja pärast ei tasu küll muret- seda, üldjuhul on nad pigem abiks, kui tüliks. Joy aitas näiteks sõidutada lapsi kooli ja koju, mis muidu võtab päris suure osa minu tööajast.

IFYE-le on peres elamine tasuta, see tähendab, et elamise ja toidu eest ta ei maksa. Küll aga kui läksin tööreisile Leetu ja ta kaasa võtsin, siis maksis ta oma osa ise, samas tegime jälle Soome reisi välja. Üldjuhul on kõik ülejäänud kulud kokkuleppe küsimus ning oleneb sellest, milline on pere majan- duslik olukord – seda otsustab pere, mida talle oma raha eest võimaldab, nii nagu vanemad otsustavad oma laste võimaluste eest.

Mis selline võõrustamine perele annab? Esmalt annab see tasuta keele- õpet. Mul juhtus mõnikord nii, et isegi oma 2-aastase pojaga kippusin inglise keeles suhtlema ning koera kutsusin „Come here!“ Teiseks avardab see silmaringi ning nendes riikides on minu perel ja lähedastel alati koht, kus peatuda. Kui peres on samas vanuses lapsi, siis on see väga mõnus aeg ja kogemus ka nende jaoks.

Kui nüüd kellelgi tekkis huvi IFYE- de vastuvõtmiseks, siis tuleb Eesti 4H- ga ühendust võtta (www.eesti4h.ee). IFYEd tulevad Eestisse igal suvel ning enne seda otsitakse neile vastuvõtvaid peresid.

**HELE-MALL KINK
JÕGISOO KÜLAELANIK**

IFYE noortevahetusprogramm tõi Saksa tüdrukku Joy Jõgisoole

Joy Heitlinger, 19-aastane Saksamaalt Stuttgardi linna lähedalt pärit tütarlaps, elas noortevahetuse programmi raames pea kaks kuud Eestis. Osa sellest ajast veetis neiu ka Jõgisoos - Kinkide peres.

Esitasime Joyle mõned küsimused tema enda kohta ja uurisime kuidas Eestis meeldib.

Kuidas sattusid Eestisse?

Lugesin Internetist IFYE programmi kohta ja organisatsioon otsis parajasti kedagi, kes tahaks minna Eestisse. Ma esitasingi taotluse ning see rahuldati. Valisin Eesti riigi, sest see programm nägi ette vahetust Eestiga, aga Saksa IFYEdel on ka võimalik vahetust teha ka näiteks USA ja Norraga.

Kokku viibin Eestis natuke rohkem, kui kaks kuud, 26. juulist kuni 1. ok- toobrini.

Kuidas ennast iseloomustad?

Minu hobideks on tantsimine, jalg- rattaga sõitmine ning sõpradega väl- jas käimine. Samuti kirjutan ma oma kodulinnas kohalikku ajalehte ja sel ajal kui ma Eestis olen, kirjutan blogis, jagan oma kogemusi ennekõike ajalehe noorte lugejatega.

Ma loodan, et tulevikus saan palju reisida, sest mulle meeldib kohtuda uute inimestega, saada teada nende kultuurist ja tutvuda nende maadega. Aga enne, kui ma järgmise aasta aprillis alustan õppimist ülikoolis, lähen Ameerikasse lapsehoidjaks ja täiendan oma inglise keelt.

Sa oled elanud Eestis eri peredes, kas see on tulenevalt programmist või omal soovil?

Erinevates peredes elamine tuleneb IFYE programmist.

Väga põnev on elada mitmetes pere- des, sest iga pere on erinev. Huvitav on näha nende igapäevast elu, mida nad mõtlevad ning millised on nende soovid ja unistused. Ma arvan, et see annab mulle laialdase ülevaate Eesti inimes- test.

Kas ja milliseid raskuseid/ootama- tusi kogesid uude keskkonda sisseela- misel?

Loomulikult on erinev elada tundma- tus keskkonnas, aga kui sa õpid seda tundma, õpid sa seda ka armastama ja siis ei ole see sugugi raske.

Millist eelinfot omasid enne Eestist?

Peaaegu tühine, et enne Eestisse tule- kut ei teadnud ma Eestimaa kohta palju. Aga kuna ta liitus hiljuti Euroopa Liidu- ga, olin ma väga uudishimulik ja nüüd võin öelda, et see on ilus väike maa kus elavad sõbralikud ja armsad inimesed.

Kuidas oled sisustanud oma aega siin?

Eestis olen teinud palju erinevaid asju. Ma olen koristanud köögivilja, värvinud majaseina, ladunud puid, käinud koolis rääkimas Saksamaast, asendanud kas-

vatajat lastekodus ja muidugi tutvunud vaatamisväärsustega.

Mul ei ole olnud Eestis ühtegi eba- meeldivat kogemust peale suviste sääsehammustuste. Väga tore oli tundma õppida erinevaid noori inimesi, näha ilusat loodust ja teha mitmeid asju, mida ma varem kunagi teinud või proovinud polnud.

Mis on kolm asja, mis Eestist kõige enam meelde jäävad?

Ma räägin kõigile oma sõpradele, et Eesti on Saksamaast ees arvestades In- terneti (*wifi* on kõikjal, internetipangad) ja arveid saab maksta mobiiltelefoniga. See on väga lihtne, kuid Saksamaal mitte just tavaline. Mulle jäävad meelde ilusad rabad ja väga maitsvad marjad mis ma sealt korjasin ja metsad ning see, et eesti keelt on väga raske õppida.

Ma arvan, et minu jaoks on kõige olulisem ja rikastavam selle maa kultuu- rist ja rahvast arusaamine, see laiendab silmaringi ja teeb lõpu eelarvamustele.

Kas oled õppinud ka juba eesti keelt rääkima?

Ma ei räägi eesti keelt, aga ma olen selgeks saanud palju sõnu ja tean lühike-

si lauseid, nagu näiteks: “Mul on külm” või “Minu nimi on Joy”.

Kuidas Saue vald ja Jõgisoos meel- divad?

Ma arvan, et Jõgisoos või ümberkaud- setes külates elada on hea, kui sa tahad Tallinnale lähedal olla, aga samal ajal ka maaelu nautida.

Kas Eesti ja Saksamaa noorte elu- tegemised on väga erinevad?

Ma ei täheldanud suuri erinevusi Eesti ja Saksamaa noorte vahel. Mõlemal pool on tähtis olla ühenduses oma sõprade- ga mobiili või MSNi kaudu, käia koos väljas. Aga ma arvan, et Eesti noored on looduslähedasemad, kui Saksa omad. Ma kohtusin paljude noortega, kes oma suvevaheaja maal vanavanemate juures veetsid või elasid väikestes külates. Saksa külad on suuremad ja inimesed elavad justkui linnas. Aga võin kihla ve- dada, et Saksamaa noored on teie peale kadedad, et teie koolivaheaeg kestab kolm kuud. Saksamaal on see ainult kuus nädalat – ja jälle kooli.

Kas vahepeal jõudis koduigatsus ka kallale tulla?

Ei, mul ei ole kunagi olnud koduigat- sust, sest ma olen kohtunud nii paljude inimestega ja teinud nii palju asju, et mul tõesti ei ole olnud aega kurb olla. Tõsi küll, ma igatsen oma sõpru ja mõnikord ma soovin, et võiksin jagada oma kogemusi nendega.

Mida soovivad eesti noortele, kes tahaks ka kogemusi saada minna teise riiki?

Ma arvan, et kõige tähtsam võõrsil elades ja liikudes, on olla avatud ja teadmishimuline uute asjade suhtes ja mitte oodata, et kõik oleks täpselt samasugune kui kodus. Tuleb püüda kohaneda uue kultuuriga ja elada nen- de inimeste moodi.

IFYE noortevahetuse programmi eesmärk:

IFYE on iseseisva õppimiskoge- muse programm, mille puhul 4H liige või teised noored elavad välismaal peredes, et tõsta oma üldist teadlik- kust, arendada iseseisva õppimise huvi ja parandada keeleoskust.

Programmid varieeruvad riigiti – põllumajanduses töötamise kogemuse omandamine, vabatahtlikuna täiskas- vanute koolituskeskustes panustamine või 4H sarnastes organisatsioonides kaasalöömine.

IFYE koduleheküljelt

www.ifye.de

Hea foto sõltub 20% tehnikast ja 80% tegijast

Kaamera võib ju olla kallis, aga fotonduse algtõdesid teadmata head pilti ikka ei saa, teab Vanamõisa fotokursuse juhendaja Ardo Holts.

Digitehnika kiire areng pole Holtsi hinnagul siiski inimeste pildistamis- oskust kuigivõrd tõstnud. Tema sõnul ostab inimene fotoaparaadi, seadistab selle siis automaat-režiimi peale ja usub, et masin teeb ise igas asendis ja olukorras kvaliteetse foto. Holts kummutab arvamuse, et väga kallis kaamera teeb koheselt ka head pilti, ikka inime- ne kaamera taga suunab lõpptulemust. Õieti siis inimese oskused.

“Kursusele tasukski minna just see- pärast, et oskaks teisi nuppe peale *auto* ka kasutada, et tekiks aimdus, kuidas pildi lõpptulemust paremuse suunas mõjutada,” selgitas Holts Vanamõisa seltsimajas teisipäeva õhtuti toimuva kursuse eesmärki. Tema arvates ena- mus inimesi siiski lihtsalt klõpsib oma kaameraga, ega tule ehk selle pealegi, et fotograafiat võiks sügavamalt õppida. “Pilti peab oskama planeerida ja ette näha, et saavutada soovitud eesmärki,” kinnitab mees.

Vanamõisa üheksal õhtul toimuval kursusel läbitakse nii teoreetiline osa, kui minnakse kindlasti ka välja prakti- si kogemusi hankima. Kuigi lehe ilmu- mise ajaks on kaks esimest loengut juba seljataga, siis julgustab Holts huvilisi,

kes esimestesse tundidesse ei jõudnud, siiski liituma. Peljata ei tasu ka seda, et isiklik kaamera ei ole piisavalt hea, või alles plaanitakse aparati osta. Saadud teadmised on kasuks igal juhul.

Sama meelt on ka 2. oktoobril esimest korda toimunud ja kõige esimesena tundi kohale jõudnud Taavi Sildeberg Laagrist. “Kui kaamera on olemas, siis võiks ju seda ka paremini kasutada osa- ta,” arwab mees, kes ise vaid paar nappi kuud uue uhke fotoka omanik on.

Juhendaja Ardo Holts soovitab fotohuvilistel kiigata ka näiteks eesti keelsele veebilehele www.fotokala.ee, kus algaja piltnik kindlasti häid nõuan- deid saab.

Ja valmispilet soovitab mees kohen- dada vabavaraalse programmiga Picasa, mida netist alla laadida saab. Tema sõ- nul ei ole see küll eriti võimalusterohke, aga üks lihtsamatest ja tasuta program- midest parimaid. “Eks tegelikult vajab iga pilt, ka profi tehtud, natuke järel- töötlemist,” möönab Holts.

KODUVALD

ARDO HOLTS'I FOTOKURSUS

Vanamõisa seltsimajas toimub teisipäeviti 18.-19.30

info ja eelregistreerimine katrin@koduksyla.ee, 5140761

21. oktoobril algavad uued seltskonnatantsu kursused

ALGAJATELE

Vanamõisa seltsimajas

Alliku küla, Allika tee 10

teisipäeviti kl 19:30-21:00

Kursuste hind ühele paarile 1300kr

Täpsem info ja registreerimine: tantsuõpetaja

Käthe Kobin tel 5133038

Hingedeaja luuleõhtu

Veskitammi Kultuurikeskuses
2. novembril kl.19.00

Lauld esitab Seeda Raadron, Klaveril muusitseerib Sirje Lää.

Veskitammi kultuurikeskuses neljapäeviti kell 14.30 laste

TANTSURING

Õpetatakse: seltskonnatants (samba, rumba, jive, valss...)

line-tantsud (country)

disco

NB! Esineme jõulude ajal
Treener: Helve Kruusement
53902929

helve.kruusement@mail.ee

Veskitammi Kultuurikeskuses

laste LINE-TANTSU

õpetus algajatele

neljapäeviti kell 15.30

Treener: Helve Kruusement
53902929

helve.kruusement@mail.ee

Vanamõisa seltsimaja kuulutab välja fotokonkursi "Minu kodu - Saue vald"

Fotod äratuntavatest Saue valla objektidest palun tuua või saata

9. detsembriks 2008 Vanamõisa seltsimajja Allika tee 10, Alliku küla, Saue vald.

Fotosid hindab professionaalne žürii, parimatele auhinnad!

Võitjad kuulutatakse välja 5. jaanuaril 2009 kell 18.00 Vanamõisa seltsimajas avataval näitusel "Minu kodu - Saue vald", kus osalevad kõik esitatud tööd.

info Katrin Krause 5140761, katrin@koduksyla.ee

Kui soovid õppida, kuidas luua oma lapsega suhe, kus esikohal on vastastikune usaldus, mõistmine, austus ja armastus, siis osale vanematele mõeldud koolitusele **Gordoni Perekoolis**

Alustame 2. okt (neljapäeval) ja jätkame neljapäeviti, kuni 8 korda saab täis. Koolivaheajal puhkame.

Kursus toimub Laagris, Veskitammi Kultuurikeskuses, kella 18.00-21.00-ni

Kursuse maksumus on 2400 krooni, eraisikule tulumaks tagasi, firmadele lisandub käibemaks.

Kõigil soovijatel palun saata registreerimissoov oma kontaktandmetega e-postiaadressil: sillejogeva@hotmail.com või sille@claurum.ee,

www.gordontraining.com ja www.sinamina.ee

Erahuvikool Loomekoda pakub Veskitammi Kultuurikeskuses lastele võimalust osaleda kord nädalas **LASTE LOOMINGU RINGIS**

Tundides meisterdatakse villast, lõngast, voolimis-massidest, pärlitest, tehakse klaasi-, portselani- tekstiilimaali, taimeseadeid ning valmistatakse pühadekaunistusi, mänguasju ja tarbeesemeid.

Esmaspäeval	12.20 – 13.50	1. klassi õpilased
Esmaspäeval	13.50 – 15.20	2. klassi õpilased
Teisipäeval	14.20 – 15.50	3. klassi õpilased
Kolmapäeval	13.20 – 14.50	4. klassi õpilased

Ringi tasu (320.- kuus) sisaldab kõiki materjale ja töövahendeid. Kuna õppekava (nr. 82836) on Haridusministeeriumis kinnitatud, saab tulumaksu osa tagasi.

Info: Tiiu Õun, tel: 5060525, E-post: tiiu@loomekoda.ee

KOOLIVAHEAJA NOORTEKAS
24. Oktoober kell 18.00
Vanamõisa Seltsimajas

Õhtu nael **PIDU!**
bÄS noortebänd
Plaatte keerutab **KODARPLANET**

Pilet 15.-

MTÜ TEEMANT ja VANAMÕISA SELTSIMAJA esitlevad:

Menufilm GEORG

tõsielufaktidel põhinev filmilugu eesti nimekaima laulja Georg Otsast

HÜÜRÜ MÕISAS

19. oktoobril, algusega kell 18.00
Kohtumine filmi režissööri Peeter Simm'iga
Autoriga vestleb Olav Kruus

VANAMÕISA SELTSIMAJAS

20. oktoober kell 18.30
Info: katrin@koduksyla.ee
TASUTA

VANAMÕISA SELTSIMAJA
Allika tee 10, Alliku küla, Saue vald

02. NOV kell 12.00
LASTE HOMMIK

VENNO LOOSAAR alias SELTSIMEES
TIBU
NALJA-NABANE
PULLI PUUSANE
TRILLI JA TRALLI

PEREPILET 25 krooni

Vanamõisa Night Club
VIDEO DISCO
Vanamõisa Night Club

01. NOVEMBER

Vanamõisa Night Club
VIDEOHIITE SUUREL
EKRAANIL MÄNGIB
DJ RAUNO SALUMETS
Vanamõisa Night Club

Allika tee 10
Alliku, Saue vald Pilet 150 kr
sissepääs alates 19.00,
vanuses alates 18 a

RISTIMÄE PUHKEKESKUS!

PAKUME TEILE
MÕNUSAT OLEMIST
LOODUSES!

PUBI ON AVATUD

P-N 11.00- 00.00,
R-L 11.00-03.00

PUBI KÖÖK PAKUB LIHTSAT KODUST TOITU!
PÄEVAPRAAD 40.-

ÜRITUSTE KALENDER:

- 17.10.2008 JOEL STEINFELTD ALGUS 21:00. PILET 100.- EEK
18.10.2008 KARAOKE TASUTA SISSEPÄÄS
24.10.2008 ANSAMBEL RIHMİKUD ALGUS 21:00. PILET 75.- EEK
1.11.2008 SIRJE JA VÄINO PUURA ALGUS 19:00. PILET 50.-
7.11.2008 KARAOKE TASUTA SISSEPÄÄS
8.11.2008 MARDIPÄEVATRALL KOSTÜÜMIGA SISSEPÄÄS TASUTA! TEISTELE PILET 75.- ALGUS KELL 20:00
14.11.2008 KARAOKE SISSEPÄÄS TASUTA!

RISTIMÄE 1, LOHU KÜLA, KOHILA VALD, RAPLAMAA
TEL: +372 671 7203
GSM: +372 56 236 304, +372 534 55193
WWW.KOHILAHOTELL.EE

- Survepesutööd – fassaadipesu, katuste pesu
- Märgliivapritsi- ja kuivliivapritsitööd
- Grafiti eemaldamine
- Lammutus- ja koristustööd
- Prügivedu (suured konteinerid)
- Kanalisatsioonitrasside survepesu
- Fekaaliimu

Laki 12, Tallinn 10621
Tel: 6563247, GSM 5242424
www.survepesu.ee

SISEVIIMISTLUS JA REMONT
(KÖÖGID, VANNITOAD, KORTERID, KONTORID JNE.);

KÜTTEKOLLETE VALMISTAMINE
(KAMINAD, AHJUD, PLIIDID JNE.)

**VÄIKEEHITUS JA FASSAADIDE NING
VUNDAMENTIDE SOOJUSTAMINE;
KINNISVARA HALDUS JA VAHENDUS.**

AATEMEES OÜ
(EESTI KAUBANDUS-TÖÖSTUSKOJA LIIGE)

Päästeamet kuulutab välja PROJEKTIKONKURSI mittetulundusühendustele „Õnnetuste ennetamine 2009”

Projektkonkursi eesmärk on kaasata kodanikeühendusi, leidmaks ideid, kuidas kõige tulemuslikumalt ja optimaalsemate ressurssidega läbi viia päästeala ennetustöö tegevusi.

Konkursil osalemiseks tuleb vormikohane taotlus kahes eksemplaris esitada või saata postiga 27. oktoobriks 2008 Päästeametisse aadressil Raua 2, Tallinn 10124.

Projektkonkursi juhendi ja taotlusvormi leiab Päästeameti koduleheküljelt aadressil www.rescue.ee

Lisainfo: Tiina Laube, tel 510 0434; e-post: tiina.laube@rescue.ee

OSTAME MAAD

Arvi Aigro

tel 522 7746
tel 683 7777
www.rime.ee

RIME
KINNISVARA

KÜTTEKAUPLUS

Männiku tee 106b

soodusmüük
Turbabrikett 1600.- alus
Pellet 900kg alus 2800.-
Puitbrikett 900kg alus 2300.-
Küttepind 40ltr võrk 25.-
Halupuu lepp 30sm rm 650.-

Tellimine tel. 657 7778
E-R 8-17.00 L 8-14.00
P suletud

OÜ LAAGRI HARIDUS-
JA SPORDIKESKUS

OTSIB UJULASSE
KORISTAJAID,
TÖÖ VAHETUSTEGA,
OSALISE TÖÖAJAGA,
GRAAFIKU ALUSEL.

TÖÖLE ASUMISEGA
ON KIIRE !!

INFO TELEFONIL:
534 24566

2009. aasta algusest Laagris
tööd alustav perearst vajab
oma meeskonda **õde ja
registraatorit**

Tubli õde võib arvestada hea
palga ja põneva tööga

Registraator-abilise puhul on
oluline hea suhtlemisoskus
ja stressitaluvus, eelnev
meditsiinitöö kogemus
tuleb kasuks. Töö sobib
hästi ka pensionil olevale
meditsiiniõdele, kuid see pole
eelduseks.

Info telefonil 566 16121 või
meiliaadressil arstots@hot.ee

**GARAAŽIUKSED
AIAVÄRAVAD
AUTOMAATIKA**

tel. 5 255 224, 5 254 292 Nõmme,
Keila, Saku, Saue tellijatele
soodustus - 10%

HANSADOOR.EE

**Teostan pottsepa
töid, ahjud, kaminad,
soemüürid, korstnad**

tel: 521 9832
jagskaha@hotmail.ee

Vajad kiiret laenu

Helista:

Telef: 512 5224

e-mail: info@laenupunkt.ee

Laagri ilusalong
(Veskitammi 1)
otsib küünetehnikut

Töötingimused
head ja paindlikud!
565 02531 või 679 6424

KODUVALD Saue valla sõnumileht

Väljaandja: Saue Vallavalitsus, Veskitammi 4, Laagri
Toimetaja: Anne-Ly Sumre, e-post: koduvald@sauevald.ee telefon: 654 1156